

SKAUTING

Měsíčník pro skautskou výchovu

Ročník 38 - listopad 3/99

*Výzva nebo černá
múra Junáka*

*Je to především
otázka dobré vůle*

*Motivace ke zdravému
způsobu života*

Skauting po anglicku

*Se štítem, nebo
na štítě*

*Táhnout společně za
jeden provaz*

Balik pro Indii

Titulní fotografie
Anna Cuhrová

SKAUTING

měsíčník pro skautskou výchovu vydává
Tiskové a Distribuční Centrum
Junáka

Ředitel: Roman Šantora

Šéfredaktor: Marek Bárta

Sekretariát redakce: Michal Trachta
Stálí spolupracovníci redakce:
Pavel Friš, René Kočík
Michal Schrötter

Redakční rada:

Václav Břicháček, Radek Hanuš,
Soňa Hermochová, Eva Měřinská,
Ivo Fajmann, Jan Neumann,
Zdeněk Prančl, Michala Rocmanová,
Jiří Zajíc

Grafická úprava a pre-press:

Josef Přech

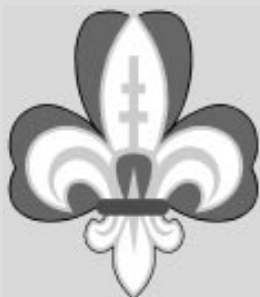
Adresa: redakce Skautingu,
Senovážné nám. 24, 116 47 Praha 1
Sekretariát tel./fax: 02/24 102 223
Distribuce tel.: 02/24 102 415
E-mail: tdc@junak.cz
skauting@junak.cz

Reg. značka MK ČR 53 31,
ISSN - 1210-9827

Podávání pošt. zásilek
povolila Česká pošta s. p.,
odštěpný závod Praha
č.j. nov 6273/97 ze dne 5. 8. 1997

Zaslané rukopisy,
kresby a fotografie se archivují
a vracejí se jen na vyžádání
odesílatelů

Uzávěrka tohoto čísla byla 15. 10. 1999
Uzávěrka prosincového čísla bude
8. 12. 1999

ZE ZÁPISNÍKU šéfredaktora

Stalo se na začátku letošního září. Šli jsme s manželkou dělat do základních škol nábor nováčků do oddílu. Před první školou jsme ještě jednou probrali, co budeme dětem povídat, zkontrolovali jsme, zda s sebou máme dopisy pro rodiče, připravili laso - ne, nováčky nelovíme, ale ukázka lasování vždy zaujme - a pak se mne žena zeptala, co řekneme děvčatům, která se budou blásit? Že litujeme, protože náš oddíl je chlapecký, odvětil jsem.

„To snad nemyslíš vážně,“ odpověděla. „Vystoupením je nadchneš a víš, jak potom budou zklamané? Tak jim dej telefonní číslo, na kterém budou moci zjistit, do kterého oddílu by mohly chodit.“

Řekl jsem popravdě, že takovou horkou linku Junák nemá. Darina se zatvářila užasle:

„Jak to, že nemáte? To chceš říci, že když se nějaké dítě chce stát skautem, tak nemá kam zavolat?“

Vysvětlil jsem, že v telefonních seznamech jsou spojení na okresní či městské rady, a mimo to - na malých městech se lidé většinou znají a vědí, kdo skauty vede. Také jsem povídal o tom, že si každý oddíl, někde dokonce i celé středisko, dělá nábor dětí sám. Junák centrálně žádné náborové kampaně nepořádá. Nicméně štouravé dotazy mé drabé polovičky pokračovaly.

„A to tě nenapadlo, spojit se s místním dívčím oddílem a nábor dělat společně? Tady na Praze 1 je asi šest škol, kdyby ses s nimi dohodl, mohli jsme si rozdělit práci a stihli bychom obejít školy během jednoho dne.“

„Pokud vím, tak tady v okolí nikde žádný oddíl skautek není.“

„A zjišťoval sis to?“

„Navíc, určitě by ty holky patřily pod nějaké středisko a místo, aby dělaly nábor pro náš oddíl, udělaly by ho pro klukovský oddíl z jejich střediska. A já nebudu dělat někomu nábor jen tak pro nic za nic.“

„Víš, co jsi? Sobec! Jde vám, „skautům“ (ty uvozovky byly z jejího blasu přímo slyšet), vůbec o děti? Takže tobě nevadí, že ta děvčata třeba budou chodit k pionýrům, protože skauti jim nebyli schopni nabídnout oddíl?“

Naštěstí zazvonilo a my vyrazili do tříd nabízet dětem služby našeho oddílu. Lasování jako vždy děti zaujalo, dokonce se nám i nejednu paní učitelku podařilo přesvědčit, aby si zkusila zatočit lasem. Děvčatům, kterých se blásilo kupodivu více než chlapcům, jsme dali spojení na Pražskou radu Junáka.

Později jsme si s Darinou na téma spolupráce při náboru ještě několikrát vyměňovali názory. Když jsem pak o tom přemýšlel, uvědomil jsem si, že jsem až příliš lpěl na svém pohodlí a na třetí bod skautského zákona jsem při tom poněkud zapomněl. A ještě jsem si uvědomil, že se často chováme tak, jako bychom my „skauti“ měli být především prospěšni sami sobě a děti, kterým sloužíme byly až na druhém místě. Možná, až se naučíme méně myslet sami na sebe a budeme více myslet na ty druhé, bude mezi námi méně hádek a je pravděpodobné, že potom přestane skautů ubývat.

Marek Bárta

● Pomůcka pro vůdkyně a vůdce

Již od letošního zářijového čísla jsou součástí Skautingu metodické přílohy pro vůdkyně a vůdce světlušek, vlčat, skautek a skautů. Přinášejí náměty a inspiraci všem, kteří hledají způsoby, jak lépe s členy oddílů plnit stupně zdatnosti.

SPOJENCI KSČM?

... podle jistého komunistického poslance pražského městského zastupitelstva je takřka jisté, že se do několika měsíců, možná týdnů Junák rozpadne.

Mnohé skautské činovníky, a zejména oldskauty, nepobuřuje ani tak skutečnost, že se Junák stal zakládajícím členem České rady dětí a mládeže, jako to, že spolu s námi tuto instituci tvoří i Pionýr (zejména to, že jeho předseda se stal výkonným tajemníkem rady). A tak chodí protestní dopisy – celkem se jich na ústředí Junáka sešlo dvacet pět. Obvyklé napětí vzrostlo a podle jistého komunistického poslance pražského městského zastupitelstva je takřka jisté, že se do několika měsíců, možná týdnů, Junák rozpadne.

ČRDM vznikla jako protiváha střešní organizace KRUH, která sdružuje – kdo ví koho. Statistika nezveřejňuje, prý aby jich ČRDM nezneužila ve svůj prospěch. Objevují se dohady, že mezi jejími členy jsou mladí konzervativci ODS, mladí sociální demokraté, Komunistický svaz mládeže a jiné organizace. V rozhodování Kruhu má každá z jeho řádných členských organizací jeden hlas bez ohledu na svou velikost (tedy jakési OSN v malém). Představte si následující situaci: 50 disciplinovaných členů nějaké organizace, například politické strany, zaregistruje 50 občanských sdružení mládeže, která budou mít své stanovy

a minimální počet členů (Kruh uvádí min. počet 500 členů). Pokud by se oněch 50 malých občanských sdruženích stalo členy Kruhu, pak by ona organizace, v našem případě politická strana, získala prostřednictvím svých 50 nastrčených zástupců nad Kruhem kontrolu. Zcela „legálně a demokraticky“. Tomuto systému se Česká rada dětí a mládeže svým uspořádáním brání – počet zástupců odpovídá počtu členů jednotlivých organizací. Na podobném principu je postavena například Rada mládeže Slovenska či British Youth Council (obě tyto rady jsou členy Evropského fóra mládeže).

Jsu lidé, které velice znepokojuje Pionýr – organizace, která se ve svých stanovách rozešla s komunistickými principy výchovy a která nyní pracuje na prohlášení, v němž se hodlá poctivě vyrovnat se svojí minulostí. Jsou však organiza-

ce, které se se svojí komunistickou minulostí nerozešly, ba dokonce se k ní hrdě hlásí, a které se velice živě zajímají o problematiku mládeže. Jejich aktivity by nás měly znepokojoovat více.

V současné době se rozhoduje o tom, zda Českou republiku v Evropském fóru mládeže bude zastupovat Kruh či ČRDM. Každý, kdo nesouhlasí s členstvím Junáka v ČRDM kvůli těm zlým pionýrům se tak stává paradoxně spojencem Kruhu. Toho Kruhu, který údajně o svých členech úzkostlivě tají a za jehož zastoupení v Evropském fóru mládeže udatně bojuje mimo jiné i jistý RNDr. Miroslav Prokeš, poslanec pražského zastupitelstva za KSČM, který ovšem všude zdůrazňuje, že jedná pouze jako soukromá osoba.

O které politické straně je známo, že má nejdisciplinovanější členy a voliče? Které politické straně tak znepokojivě vzrostly volební preference?

Filip Bonaventura

PRÝ SE JUNÁK BUDE DĚLIT

Nic nového pod sluncem

Od dob, kdy skauting u nás vznikl, je skautské bratrství „utvrzováno“ bratrovražednými spory. Již v roce 1913 proti Svojsíkovi (tehdy ještě v rámci Junáckého odboru ve Svazu spolků) povstali a „manifestačně“ vystoupili J. Hořejší a B. Müller, aby v r. 1914 jako konkurenci Svojsíkovi Junáku – Českému skautu založili s M. Seifertem Obec Psohlavců (jejíž převážná část přešla ostatně v r. 1922 zpět ke Svojsíkovi); později J. Hořejší zakládá skautské odbory při spolku „Záchrana“; z Obce Psohlavců vzniká Zálesácká liga (později Liga lesní moudrosti), s níž – zmítané vnitřními spory – se však v r. 1924 rozchází M. Seifert a zakládá „Ligu pro výchovu přírodou“... Proti Svojsíkovi samotnému a jeho organizaci vedou útoky další nespokojenci, vytýkající mu jednu militarismus, pak zas klerikalismus, jednou apolitičnost, pak zas nedostatek vlastenectví, autoritářství i nedostatek rozhodnosti, šablonovitost – jako bych tato slova slyšel i dnes! A tak i tehdy již „dokonalejší“ vykladači skautingu zakládají v oněch letech 1918 - 1920 tzv. Baden-Powellovy skauty (BíPí skauty), Besídkové skauty (ti v r. 1919 vstupují do Svojsíkova Svazu Junáků skautů RČS, ale opět již v r. 1920 z něho vystupují a přidávají se pro změnu k BíPí skautům), a tak dále a tak dále... Jednou se manifes-

tačně odtrhnou, pak se přidají k někomu jinému, tam se to zase „rozštěpí“, část se vrátí do mateřského lůna, někteří zaniknou... A vždy s velkým halasem, obviňováním, „vymezováním se“ vůči druhým. V době příprav k založení mezinárodní skautské organizace proti Svojsíkově organizaci společně vystupují, ale mezi sebou o to tvrději zápolí Hořejší, Maixner, Müller, Seifert. A tak se po sjednocení skautingu a sněmu, jímž v r. 1919 vznikl Svaz junáků - skautů RČS ze Svojsíkova Junáka, z Děti svobody a Besídkových skautů, znovu odtrhuje část, která „neuznává volby“, a za chvíli další, která „neuznává proporcionalní zastoupení“...Existuje víc než půltucet skautských spolků, každý ten jediný pravý a správný. A pokaždé se pod pláštíkem ideových rozepří, vydávaných za „zásadní“, jedná vždy jen o boj o získání vedoucího postavení. Jen ten B-P ideál skautského bratrství a ona Masarykova drobná, všední práce mizí kdesi v dále... Stojí za to pročítat historii těchto peripetií; je to poučné, převážně však i neradostné.

Intričky, pomlouvačné kampaně, politické útoky se dostávaly do novinářských polemik (a pak, že se nedá proniknout do médií!), stávaly se předmětem interpelací v parlamentu (toho jsme dnes ještě nedosáhli - máme se ještě co činit), stížností k presidentské kanceláři.

... bude víc bafuňářů ve vyšších a vysokých funkcích, neomylných vykladačů té jediné (jejich) správné cesty.

Ublížili tehdejší protisvojsíkovští ochránci „pravého skautingu“ Svojsíkovi? Nesporně taky. Především však ublížili nesmírně skautingu samotnému. Diskreditovali v očích veřejnosti ty hodnoty, na nichž skauting stojí a jimiž se prezentuje. Ukázali skauting jako hnutí velmi málo bratrské, netolerantní, plné záští, nevraživosti, subjektivních emocí, touhy velet.

Obrátím-li list a dívám se na dnešní „nesmiřitelné“, napadají mne dvě otázky: vznikne-li další (a další) skautská organizace, bude snad víc chlapců a děvčat ve skautských oddílech? Ne, bude jich dokonce méně, neboť veřejnost, tj. rodiče, dají pro své děti přednost nekonfliktní, důvěryhodnější dětské organizaci. Zato bude víc bafuňářů ve vyšších a vysokých funkcích, neomylných vykladačů té jediné (jejich) správné cesty. - Dětem jsou tyto věci šum a fuk. Těm jde o hluboké, šťastné zážitky v dobrém, kamarádském prostředí. Jen nevím, a to je má druhá otázka, jak jejich vůdci odpoví, až se jich malý skautík zeptá: „A ti, co patří k tamté druhé skautské organizaci - jsou to taky moji bratři?“

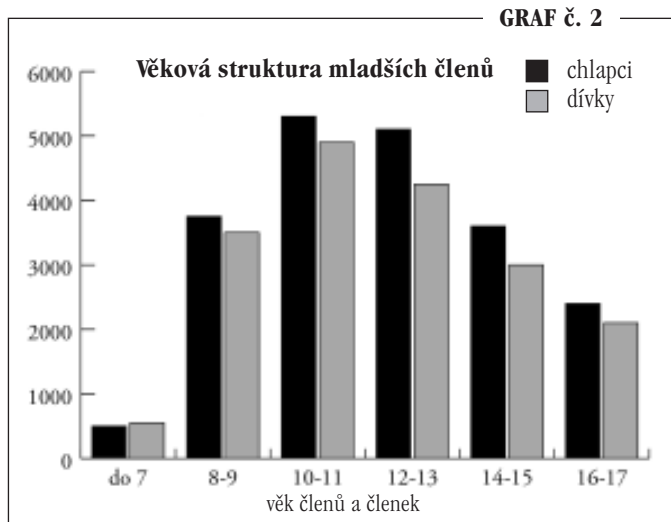
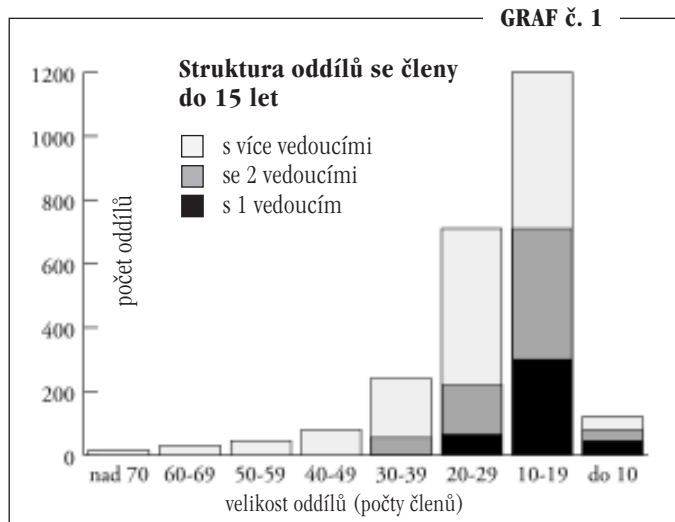
A tak přemýšlejme, dobře přemýšlejme, bratři a sestry!

Vladimír Kopřiva - Vlk
bývalý náčelník OS, 13. OS „Kruh“ Praha 1

VÝZVA NEBO ČERNÁ MŮZA JUNÁKA

jak dopadla letošní registrace

Registrace je prý postrachem činovníků Junáka. Někteří slabší jedinci prý pláčou, že chtějí vést děti a ne vyplňovat formuláře. Co by asi říkali, kdyby se ocitli v roce 1921 a museli čtyřstránkovou „Statistiku oddílu“ zasílat na ústředí čtyřikrát do roka? Ale registrace nejsou jen formuláře. Její výsledky nám přináší údaje o stavu členské základny Junáka. Jak vypadá?

TABULKA č. 1

Registrace	1995	1996	1997	1998	1999
Mladších	48 740	46 303	43 370	41 106	39 621
Dospělých	15 744	17 161	16 718	15 873	15 889
Celkem	64 484	63 464	60 087	56 979	55 510

Kolik nás je?

Počet členů Junáka se opět oproti loňskému roku snížil. Děti ubylo 1 485. Vzhledem k tomu, že počet oddílů poklesl jen nepatrně, výsledkem je ještě nevýhodnější poměr členů na jeden oddíl než loni. Nejvíce oddílů je o počtu 10-19 členů, tedy velice blízko hranice existenčního minima. Z registrace také vyplývá, že na jedné straně máme velké množství oddílů, které vede jen jeden činovník. To je pro jejich akceschopnost velmi nebezpečná situace. Na druhé straně je v mnoha minioddílích „utopen“ velký počet činovníků. Zatím, jak to vypadá, činovníky, kterých máme nedostatek, plýtváme (tabulka č.1 a graf č.1).

Jak jsme staří?

Zatímco v roce 1995 bylo mladších členů téměř třikrát více než dospělých, dnes je situace horší. Na druhou stranu, věkový průměr organizace se snížil. Nejvíce členů máme ve věku 10-13 let, ovšem počty čtrnáctiletých a starších klesají. Z toho plyne, že nedovedeme ve výchově zaujmout, a tedy si i udržet, členy starší 13 let. Pokud si uvědomíme, že tato věková kategorie je zásobárnou rádců a čekatelů, je to velice znepokojivá skutečnost. Znepokojivé je také to, že jak ze srovnání s předchozími registracemi plyne,

tento stav přetrvává již několik let. Navíc se musíme začít vyrovnávat s klesající demografickou křivkou - čekají nás roky, kdy bude méně dětí (graf č.2).

Co je však varující, je nepříznivý vývoj v počtu dospělých ve věku 18-25 let. Nejen, že se nárůst počtu nepodařilo urychlit, ale naopak, došlo zde k poklesu. V současnosti, ale ani v blízké budoucnosti nebude možné nahradit očekávaný velký úbytek členů v důchodovém věku. S tím souvisí zejména otázka fungování rad vyšších organizačních jednotek a ústředních orgánů, kde 35 % jejich členů tvoří činovníci a činovnice starší 60 let. V příštích pěti letech nebude Junák schopen plně nahradit očekávaný úbytek nejstarších členů.

Podle organizačního zpravodaje ÚR bratra Rejpala, je nahrazování odcházejících činovníků nejmladšími ročníky nouzové a nedostatečně řešené, protože činovníci, kteří jsou mladší 25 let zpravidla vedou oddíly a hlavně – nemají většinou dostatek zkušeností a rozhledu pro práci v radách (graf č.3).

Vůdci oddílů a středisek

Pokračuje mohutná obměna oddílových vedoucích. Poklesl počet vedoucích v důchodovém věku

a vzrostl počet vedoucích v kategorii 40-49 let (do této kategorie se přehoupla vrstva členů a členek, kteří začali skautovat koncem šedesátých let). Ze srovnání je zřejmé, že značná část nových OV ve své funkci nevydrží ani rok. Kvalifikace mladších vedoucích se stále zlepšuje, ale i tak je problematická. Podle bratra Rejpala, organizačního zpravodaje ÚRJ, je to možná příčina dalšího poklesu členské základny.

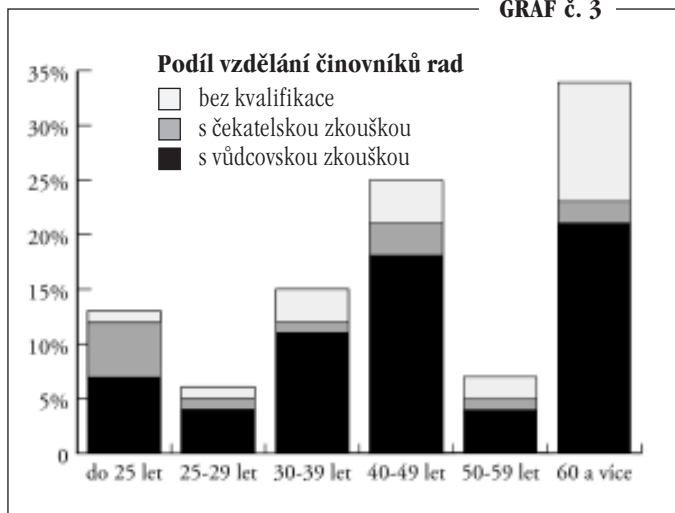
Věkové rozložení vedoucích středisek snad nejlépe odpovídá současným potřebám. Z výsledků registrace je však zřejmé, že činovníci mladší 60 let nebudou moci v dohledné době své funkce předat a přejít například do rad vyšších organizačních jednotek, aby tam nahradili úbytek činovníků v důchodovém věku. Při tom třetina současných střediskových vůdců či vůdkyň současně vykonává v těchto radách nějakou funkci (graf č.4).

Střediska a okresní rady

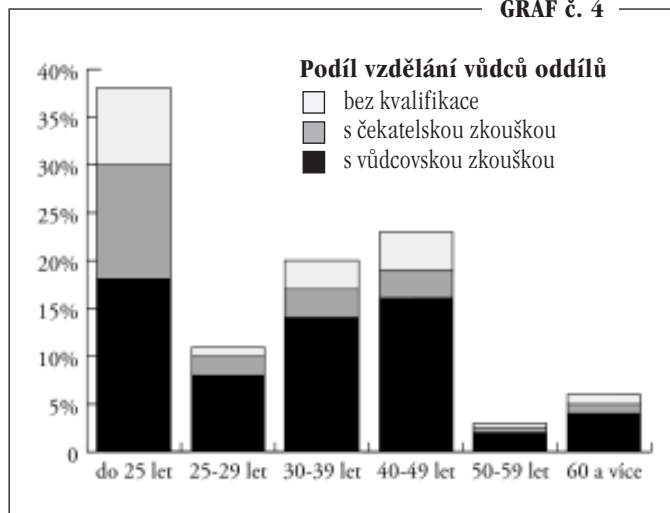
Během loňského roku ubylo 19 středisek a jedna ORJ. Převládají střediska o velikosti do sto členů (celkem 418 středisek). Při poměrně velkém počtu středisek na hranici registrovatelnosti je jejich složení krajně nevýhodné. Společně s minioddílly spotřebovávají ministřediska velký počet činovníků a vytvářejí prostředí, které je nevhodné pro získávání nových rádců a činovníků.

V současné době má Junák devět středisek o počtu 300 a více členů a celkem 17 ORJ má méně jak zmiňovaných 300 členů. Aby organi-

GRAF č. 3

GRAF č. 4

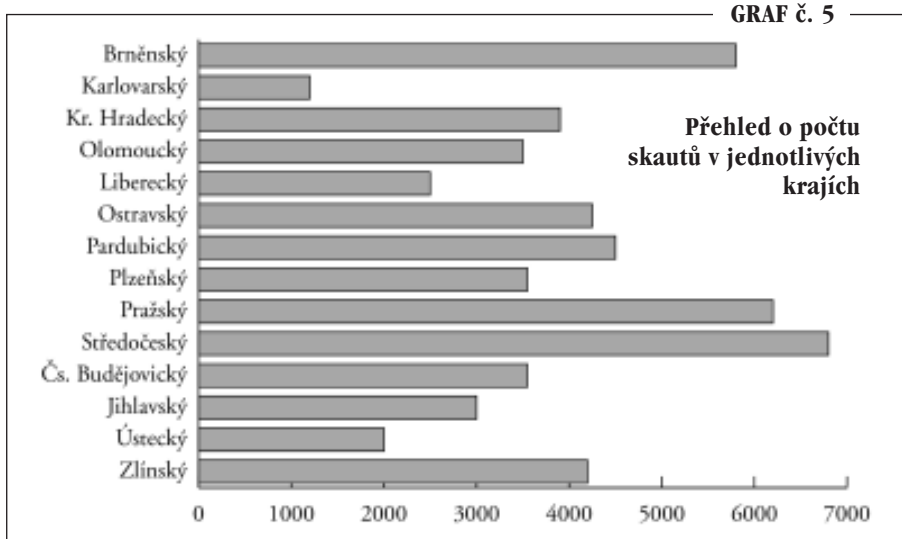
začíná struktura Junáka byla plně schopna plnit svou funkci, bude nezbytné přikročit k reorganizaci těchto ORJ slučováním.

Co dělat?

Na nepříznivou situaci můžeme reagovat jako na něco, co nám znepříjemňuje život a nebo jako na výzvu, zda danou situaci dokážeme překonat. Proto, pokud vás po četbě těchto řádků přepadl pocit beznaděje a pošilháváte po lahvi alkoholu, případně po uzlovačce, abyste na blízkém stromě ukončili pobyt v tomto slzavém údolí, vězte, že právě nyní vás potřebujeme, abychom zvrátili některé nepříznivé vlivy, o kterých jste si právě přčetli. Vzpomeňte si na radost v očích vašich svěřenců, vysoukejte si rukávy a čile do boje. Co je třeba udělat?

- zajistit, aby děti zbytečně neodcházely z oddílů
- hledat způsoby, jak zabránit ztrátám při přechodu vličit a světlušek do skautských oddílů
- zvýšit počet členů v každém oddílu alespoň o dva – podaří-li se, přestane nás ubývat

GRAF č. 5

- hledat způsoby, jak v oddílech udržet čtrnáctileté a starší skauty a skautky, nebo, ještě lépe, jak zajistit jejich bezproblémový přechod do kmenů R&R

- získávat pro práci v radách rodiče „našich“ dětí

podle výsledků registrace 1999
zpracoval - mb

NEDOSTATEK ČINOVNÍKŮ - nejen u nás

Co dělají v Anglii

Nedávno jsem četl v Sunday Times úvahu o narůstající krizi skautingu v Anglii. Řada skupin končí činnost pro nedostatek vedoucích. Při tom se odhaduje, že kolem 80 000 nových chlapců by mělo o skauting zájem. Početní stav organizace klesá z 521 000 členů v r. 1960 na 477.237 letos - čili pokles zhruba o 15 % za 40 let. Při tom hnutí neztrácí popularitu a řada vedoucích členů vlád skautingem prošla.

Mluvčí skautské organizace J. Tupper konstatuje, že se mění struktura rodin: mnohé jsou neúplné, mnohem méně mužů je ochotno pracovat dobrovolně mimo domov, nároky mnoha profesí jsou náročnější a obecně prý ubývá volný čas, který je možno věnovat dětem. Mezi vedoucími je jen 5 % žen, které většinou vedou bobříky (děti 6 - 9 let staré). Muži nastupují

k oddílům často až tehdy, když jejich vlastní děti dorostou do skautského věku. A tak se objevují výzvy: „Hledáme muže, kteří jako děti prošli skautskou výchovou a byli s ní spokojeni. Vraťte se zpět a věnujte nyní nějakou dobu dětem jako vedoucí.“

Objevuje se však ještě jeden moment, který (zavím?) neznáme. Obavy, že dospělý vůdce, který se přihlásí, by mohl být podezříván z pedofilie. Již dnes se vyžadují jisté reference z jeho okolí a případně cosi podobného jako je u nás výpis z trestního rejstříku.

Soudím, že nastal čas, abychom začali společně uvažovat, jak získávat nové vedoucí v našich podmínkách. Mnozí odcházejí, jiní nemají možnost v létě získat dovolenou pro tábory a další jsou po několika letech vedení unaveni. Problém bývá

ještě obtížnější na menších místech, kde nastupující vůdce často odcházejí na studie. Hledáme tedy nové cesty!

A ještě o něčem jiném. Ve stejných novinách se píše, že nedávno byly po létech uveřejněny pokyny gestapa, jak vystupovat, „až Anglie bude obsazena německým vojskem“. V prvé řadě se měly rušit organizace, které považoval nacismus za nebezpečné. Patřily k nim skauti, YMCA, soukromé školy a některé církevní organizace. Skauting byl považován za významný nástroj propagandy demokracie, ale i jisté jednoty celé britské říše. Přímou se říká, že „chlapci“, kteří se učili vázat uzly i zpívat v kruhu kolem ohně, patří převážně k intelektuálním špičkám Anglie a mohli by být velmi nebezpeční v hnutí odporu.“

- vb -

NÁZORY A ÚVAHY z dopisů čtenářů Skautingu

Redakce si vyhradzuje právo uveřejněné dopisy krátiť

Proč nás ubývá:

Je to již nějaký čas, co jsem si přečetl v Lidových novinách článek Petra Kučery v němž konstatuje, že skautské hnutí čelí v posledních letech velkému úbytku členů, z 90 000 členů v roce 1990 zbývá údajně dnešních asi 57 000. Třetinový úbytek je podle starostky Junáka Ivy Mackové způsoben vystřízlivěním z porevoluční euforie, kdy řadu lidí nalákal nádech za komunismu zakázaného ovoce...

Nepochybně těch příčin bude asi víc a tkví v samém způsobu života současné společnosti. Nemá smysl se pouštět do podrobného rozboru příčin, budou jistě místně i časově odlišné a nazval bych je obecně příčinami vnějšími.

Mně jde o něco jiného, totiž o pátrání po příčinách vnitřních, prostě po těch, za něž si můžeme sami, protože ty mě bolí víc a s nimi také bychom měli být schopni něco udělat. Mládež přitahuje hnutí, v němž o něco jde, kde se něco děje, kde se kladou i jakési nároky, kde se dá něco pochytit, naučit, zvládnout, najít dobrou partu nebo prima kamaráda. Skauting od nepaměti takové možnosti nabízel a snad i nabízí, ale není nepodstatné - kým! A chtělo by se mi zvolat HEURÉKA - tu je jádro pudla! Jaký vůdce - takový oddíl, jaký rádce - taková družina!

Je to jasné jako houska na krámě a obecně se to také dávno ví, ale otázkou je, kde je ti dobří vůdce a rádcové jsou, kde je vzít? Samozřejmě, že nerostou jako houby v lese - byt je jich možná zrovna tak málo - ale je na ně třeba mít čich! (A bez odborky!) Víte, já si myslím a učí mne tomu moje životní zkušenost, že ti nejlepší vždycky nakonec přišli a přicházejí sami, ze zájmu o věc, bez náborářů a lanařů. Oddíl nebo družina, kde vůdce nebo rádcové nedovedou dát všemu tomu skautskému hemžení správný „šmrnc“ - (nebijte mne, strážcové jazyka českého!) se pomalu rozplizne v nudě - a to je hrobařina v hnutí. Ten „šmrnc“ - to je investice, spousta obětovaného času, ale hlavně nadšení pro věc samu. Už na první pohled je zřejmé, že takových obětavců, schopných a uvědomujících si svoji zodpovědnost nebude zase až takový nadbytek. Povinností hnutí tudíž je maximálně se věnovat růstu těchto tahounů, pořádat pro ně srazy, semináře, kurzy, lesní školy, rádcovské kurzy, stále jim předkládat mírně předvařenou krmí a provokovat je k práci na sobě, aby nezůstali stát. A stále se musí začínat znova a znova, skauting je „průtočná“ organizace, mladí při-

cházejí, dorůstají a odcházejí a jejich nároky porostou. Systém je odzkoušen, funguje, ale vyvíjí se podle podmínek nastupujících generací. Vůbec nejde o to mít pluky poloskautů, to raději jen přehršli těch, na nichž je to vidět i bez kroje! Nakonec mi dovozte osobní reminiscenci. Stále mám před očima vzor svého prvního skautského vůdce, jímž byl bratr Evžen Štáfl - Káj v Havlíčkově Brodě v letech 1935 - 38. Mně bylo tehdy sedm, jemu těch asi 16-17. Byl to pro mne skoro Pán Bůh - a zůstal jím dodnes. Víte proč? Já vám to prozradím: jednal s námi vlčaty jako rovný s rovným, byl neobyčejně laskavý, stále usměvavý, měl pochopení pro naše „obrovské“ starosti, byl všude, kde ho bylo třeba, vedl tu naši smečku ne na opratích, ale řekl bych, že na hedvábné niti, sršel nápady - ale hlavně, v jeho očích bylo vždycky plno laskavého světla, kudy šel - tudy s ním procházela radost! To se nedá naučit, s tím se musí člověk narodit - dnes se tomu říká osobní charisma nebo tak nějak - a proto hledejme taková světýlka v oně šedavé pustině stínů, aby nám lucerničky nesfouknul průvan nezájmu. A pozor na bažiny a bludičky!

M. Prokop - Pax

Odovědná

Každému z nás se v hlavě rojí spousta otázek. Ne vždy si se vším víme rady, a tak bychom se chtěli zeptat nějakého odborníka. Své dotazy nyní můžete adresovat redakci Skautingu a my vám odpověď zprostředkujeme.

Mohu se dozvědět, kdy vlčata mohou plnit a dostat Vlčky? Je to jako u skautů až po slibu?

Ne, je to jednodušší. Vlčky si mohou kluci plnit hned jak splní nováčkovskou zkoušku. Samozřejmě si jejich podmínky mohou plnit i dříve a při složení NZ jim budou „uznány“. Tolik litera ne předpisu, ale zvyku a dohody akélu. Přeji mnoho veselých rozzářených očí vlčat, když dostanou do ruky svého prvního vlčka.

Tomáš Pokorný - Elektron, odbor vlčat

Může středisková rada na základě svého rozhodnutí konstatovat, že ten a ten vůdce má zakázáno zúčastnit se lesní školy?

Řád pro vzdělávání činovnic a činovníků Junáka říká, že pro jednotlivé typy „lesních“ akcí se - mimo jiných podmínek - vyžaduje toto:

Lesní kurz - doporučení vůdce oddílu

Vůdčovský lesní kurz - doporučení vůdce střediska

Lesní škola - vyjádření vůdce střediska a výchovného zpravodaje ÚRJ

Instruktorská lesní škola - nic.

Na LK a VLK tedy potřebuješ doporučení a bez něj nemůžeš být přijat. Na LŠ potřebuješ vyjádření (střediska a okresu), ale vůdce školy tě může přijmout i tehdy, když je toto vyjádření negativní - je to jeho rozhodnutí. Pouze jsi povinen vyjádření obstarat a doručit vůdci školy. Na ILŠ nepotřebuješ nic. Pro úplnost citace příslušného ustanovení Řádu pro vzdělávání činovnic a činovníků Junáka:

10.2.1. **Vstupní podmínky pro LŠ:**

- alespoň jeden rok aktivní činovnické praxe po složení vůdčovské zkoušky, - vyjádření vůdce střediska a výchovného zpravodaje ÚRJ, - další podmínky dle rozhodnutí vůdce LŠ.

Srovnej například s:

8.2.1. **Vstupní podmínky pro LK:**

- dovršení 15 let, - u účastníků mladších 18 let přihláška s podpisem zákonného zástupce, - doporučení vůdce oddílu, - znalosti skautské stezky přiměřené věku, - další podmínky dle rozhodnutí vůdce LK.

Tomáš Řehák - Špalek
zpravodaj ÚRJ pro výchovu činovníků

VÝZVA všem, kteří vedou vlčata

Vlčci, které jsem předělával (všem, kteří mi pomáhali děkuji za pomoc), mi byli vraceni k úpravám. Nyní je třeba dopracovat speciální zkoušky. Hlavně ŠEDÝ BRATŘÍK (Modrý šíp odříkání celkem vyhovuje a Tři bílé tesáky též). Mám několik otázek (odvolávám se na knížku VLČCI od MUDr. Pivce - Akély a br. Kříže - Roští):

- 1) V originále je nutných 10 vlčků. PONECHAT VLČKŮ?
- 2) V originálu je 5 povinných. PONECHAT ČI ZMĚNIT TENTO POČET?
- 3) JAKÉ STANOVIT POVINNÉ VLČKY? (navrhují: Zdravotník, Táborník, některý ze zelené skupiny, některý z ??? skupiny, ...) Své náměty prosím adresujte redakci Skautingu.

Za spolupráci děkuje
Tomáš Pokorný - Elektron

JAK ZASTAVIT ÚBYTEK členů Junáka

Anketa z internetové konference

Na skautské internetové konferenci jsem položil následující otázku:

Z údajů letošní registrace vyplývá, že se opět snížil počet členů Junáka. Domníváte se, že je zapotřebí, aby Junák usiloval o to, pokles členské základny zastavit? Pokud ano, jaká opatření byste navrhovali?

● Jiří Danda - Árči

V první chvíli jsem chtěl napsat, že i u nás v oddíle a středisku se počet dětí snižuje, ale po pohledu do registrace si musím přiznat, že ten první dojem nebyl správný (to je dáno místními podmínkami - je nás poměrně málo v poměrně velkém městě). Tím ale nechci zpochybňovat výsledky registrace.

Možná je to tím, že se pořád píše a mluví o úbytku dětí v populaci (a navíc je to asi i pravda). Také se mi zdá, že se nováčci hledají stále obtížněji, i z dalších důvodů.

Ten problém ale vidím v něčem jiném. V mém i dalších oddílech kolem je poměrně málo dětí (mezi 10 a 20 na věkovou kategorii). Proto je těžké vytvořit kmen R&R, najít mezi nimi schopné rádky, a hlavně nástupce vůdců. U nás vedou oddíly pořád ti, co je vedli už od počátku 90. let, a rádi by je předali. Jen není komu...

Ale zpět k původní otázce. Junák by měl usilovat o udržení procenta dětí, které ovlivňuje, ať už jsou to jeho členové (to je i jeden z cílů ve Strategii do roku 2005) nebo ne.

Jak toho dosáhnout, je také celkem podrobně popsáno ve Strategii. Je potřeba mít kvalitní střediska a oddíly s kvalifikovaným vedením. Kvalitní, to znamená s dostatečným počtem členů, družinovým systémem atd.

Tam, kde to není možné (u nás na venkově) to musí vynahradit spolupráce malých oddílů. Ale to znamená čas a práci navíc, chce to kvalitní členy ORJ, kteří té spolupráci budou pomáhat atd. Jak snadno se to píše...

● Martin Potužník - Bidlo

U nás na středisku se například počet registrovaných členů snižuje kvůli proslulé kvótě 40 procent na odběr časopisů. Jak to zastavit je nasnadě.

● Jaroslav Jičínský - Netopýr

Samozřejmě, že je naší prioritou zastavit pokles členské základny. Nicméně jsem přesvědčen, že klíč k jeho řešení vede:

- 1) přes kvalitní vzdělávání a výchovu skautských vůdců
- 2) přes zkvalitňování řízení celé organizace a jednotlivých okresů

Myslím si, že je třeba hledat schopné lidi jakéhokoliv věku, kteří se dokáží domluvit (a to zejména do ústředních orgánů) a změnit organizaci ústředních orgánů tak, aby řízení organizace bylo efektivní. Nové lidi bych hledal i z řad neskautů.

Členská základna (dětská) a její zvýšení bude možné až jako důsledek kvalitních vůdců i jiného fungování organizace jako celku. Stávající pokles bude před touto změnou ještě asi znatelnější a nevyhnutelný.

● Tomáš Souček - Sýc

Za svou osobu:

– na to, abych sledoval konferenci, občas se zúčastnil akce svého oddílu, pasivně se zajímal o Junák a dění okolo, na to nepotřebuji být registrován... Připomínka povinného odběru 0,4 časopisů je pak katalyzátorem.

– na to, abych kandidoval na funkci ve středisku (nemám) nepotřebuji registraci, pak bych se případně zaregistroval (podle funkce).

Za rovery:

získal jsem pocit, že pokusit se dostat mládež - náctníky do přesných kolejí (registrace a pod.) je neefektivní snaha...

Návrh: zavést registraci typu „příznivec“ pro mně podobné osoby.

● Petr Fiala - Figy

Nejsme tak trochu zase u nekonečných debat typu: časopisy, ČRDM a jiné „evrgríny“?

Co tím myslím:

Chtělo by to lehce někde zveřejnit stručná data, která nasvědčují úbytku lidí, a to konkrétně v jakých kategoriích (vlčata, skauti, -náctiletí R&R, oldové...) a skupinách (dětí, vůdců, činovníci...) Já mám přístup k datům za ORJ Pardubice, která jsou normálně k dispozici na okrese. Ale jak má usuzovat člověk, který nemá šajn.

Díky za konkrétno, myslím, že to všem moc pomůže. Zvláště diskusi: Ne/Ubývá, Ne/Odcházene oddílů-lidí, Ne/Přícházení nováčků, kolik %

oddílů je z jakých sídel -vesnice-obec-město-velkoměsto. Co to třeba vystavit na WWW?

● Václav Nádvořík - Tapin

1. Problém v úbytku dětí je jednoznačně v nás, děti a rodiče od nás něco očekávali a my to nesplňujeme. V dnešní době je jistě i konkurence a přitáhnout dostatečný počet dětí znamená provádět kvalitní program. Zdá se mi, že „pouhé“ uzlování, táboření, hraní si na šipkovanou již nestačí a je nutno zkvalitňovat naši práci a zvyšovat úroveň našich vůdců. Ohledně vůdců vidím problém i v jejich nedostatku, chybí mezi nimi jistá konkurence, někteří vůdci, kteří vedou již 10 let, jsou vyčerpaní.

2. Jako druhý problém vidím propagaci našeho hnutí a jeho prestiž ve společnosti. Zdá se mi, že prestiž klesá a i to se negativně projevuje v přílivu dětí. Ohledně propagace musíme počítat s tím, že budeme muset za dětmi vyjít my sami a nemůžeme čekat až přijdou samy.

3. Dalším problémem může být také to, že naše nároky v oblasti morálky jsou velké a pro některé děti těžko přijatelné. Z toho ale slevovat nemůžeme, i kdyby nás mělo být méně. Jinak jsem rád, že se zde zabýváme něčím skutečně užitečným a ne jako tomu bylo v minulých číslech.

připravil -mb-

Lednové číslo Skautingu bude zaměřeno tematicky na otázku stavu rodin. Anketní otázka pro lednové číslo bude znít: Jak konkrétně spolupracujete s rodiči?

Své odpovědi můžete posílat dopisy, faxem či e-mailem na adresu redakce do 8. prosince letošního roku.

LYRA, KALICH a TÁBOR

Na návštěvě u dívčí šestky

Oddíl vznikl po obnově skautingu v roce 1990. Vedení oddílu postupně přebírala děvčata, která v oddílu vyrostla. Od roku 1992 dívčí šestku vedla Eva Pecivalová - Prcek a nyní již asi tři čtvrtě roku je vůdkyní oddílu Markéta Sovová - Puštíková. Lyra nebyla nikdy malým oddílem (nyní má 42 členek) a její název naznačuje, že děvčata ráda zpívají. V současné době oddíl tvoří tři družiny - jedna světluščí a dvě skautské. Jednu zvláštnost však přece mají - podařilo se jim udržet v oddíle děvčata ve věku 14-15 let. To je věková kategorie, která často chybí, děti v tomto věku často přestávají skautovat. Proč děvčata v oddíle zůstávají, Puštíková neví, snad je to tím, že je vedení oddílu nebere jako malé děti. Devítileté vedení oddílu je další zvláštností. Má své výhody i nevýhody. Pří-

„Víš, my jsme zvláštní tým, že jsme úplně obyčejný oddíl,“ říkála mi vůdkyně dívčího oddílu Lyra, když jsme si povídali, jak se v Táboře skautuje děvčatům.

prava programu oddílu jednotlivé vedoucí tolik nezatěžuje, letos na táboře však musely řešit situaci, kdy vedoucí neměly co na práci a málem se i nudily.

Program činnosti

Až do letošního roku družiny vedly osmnáctileté rádkyně a letos vedení družin předaly děvčatům ve věku 15 let. Aby si nové rádkyně dokázaly s vedením družinových schůzek lépe poradit, vedení oddílu pro ně připravuje plán, v kterém mají určeno, kterou část stezky mají v daném měsíci na schůzkách plnit, a témata, o kterých si mají povídat (v říjnu to bylo výročí vzniku republiky). Na rádkyních potom je, aby plán zapracovaly do programu družinových schůzek. Vedení oddílu jim nechává volnou ruku v tom, jakou formou to udělají. Od měsíčního plánu se také odvíjí program oddílové výpravy, kterou připravuje vedení oddílu. Prostřednictvím soutěží a jiných aktivit si tak vedení oddílu během výpravy ověří, jak na družinových schůzkách děvčata plní plán. Výpravy tak pomáhají udržovat družiny na přibližně stejné úrovni. Samozřejmě, program světlušek je do určité míry odlišný - plní jiné úkoly, program je přizpůsoben jejich věku. Takovéto uspořádání programu umožňuje světluškám vidět, co je čeká, až budou skautkami. Program starších skautek (družina Bambulů) zase obsahuje určité prvky programu R+R.

Plány na zimu

V Táboře je široká nabídka akcí, které pořádají jiné oddíly a kterých se mohou účastnit i ostatní. V minulosti to byl například Hon na Široka, nebo Velká detektivní hra. Těchto akcí se Dívčí šestka také účastní, takže do měsíce mají děvčata v průměru dvě oddílové akce.

Prosincový program družinovek bude ve znamení blížících se vánočních svátků. Děvčata budou vyrábět netradičními metodami přáníčka. Také si budou povídat o adventu - co je to za období - a o čtvrtém bodu skautského zákona. Uspořádají též sbírku, jejíž výtěžek věnují psímu útulku. Dalším bodem programu bude historie města Tábor.

● Vánoční besídka

Děvčata se snaží, aby každý rok byl program vánoční besídky jiný, ale přesto je zde pár prvků, které jsou stejné. Je to zdobení stromečku pro zvířata. Šestka při tom využívá toho, že má klubovnu na kraji města. Pokud oddíl získá kapra, tak ho jdou pustit do řeky. Při besídce se snaží klubovnu co nejvíce zútulnit. Vystěhují stoly a na zem položí deky, na kterých pak sedí. Uvaří si dobrý čaj, donesou vánoční cukroví a zpívají koledy. Loni se jim podařilo netradičně zpracovat jednu koledu jako pohybovou písničku a všem se to moc líbilo. Také hrají hry, které jsou motivovány vánočními zvyky, a tak si vyzkoušejí lití olova, pouštění skořápek se svíčkami... Protože klubovnu sdílí s chlapečkým oddílem, popřejí si navzájem ke svátkům a předají

si oddílové dárky. Vyvrcholením besídky je rozdávání dárků. Hudbou z kazetáku navodí vážnou atmosféru a oddíl se se sedne kolem ozdobeného malíčkého umělého stromečku, pod kterým je krabice dárků. Ty si dávají členky oddílu navzájem, ale v krabici se také objeví dárek pro celý oddíl nebo dárky pro družiny.

● Výprava na skautskou mohyly

Na štědrý den tradičně chodí skauti z Tábora na čtrnáct kilometrů vzdálenou skautskou mohyly. Každý s sebou nese kámen z místa, kde mu bylo dobře, nebo z míst něčím zvláštních. Nosí se tam také kameny z táborů a skautská mohyla tak zvolna narůstá. U mohyly se tak setkávají všechny skautské generace nejen z Tábora.

● Výprava na Šumavu

Plánují ji na pololetní prázdniny. Poprvé hodlají vyrazit společně na běžky, případně na sáně či boby.

Místo na výpravu

Vlastně celé město Tábor je takovým místem, které stojí za návštěvu. Historie, stavební památky ale i okolí města, zejména údolí Lužnice, jsou velkým lákadlem a táborští skauti jako správní patrioti na ně nedají dopustit. Pro hry v krásné přírodě mimo civilizaci Puštíková doporučuje již zmíněné údolí Lužnice. Tajemná zákoutí a hluboké lesy jsou výborným prostředím pro různé bojovky, ale také pro učení se zálesáckým dovednos-

tem. V okolí Tábora se také nalézají čtyři zajímavé hradní zříceniny. Lyra nejraději chodí na Sovinu - ostrov na potoce. Bývala tam trampská osada a nyní je to romantické zákoutí, které přímo svádí k různým hrám.

Oblíbená hra Aku-aku

Oddíl se rozdělí na dvě poloviny - domorodce a dobyvatele. Domorodci mají na svém ostrově poklady – aku-aku (koláčky dřeva z kulatiny tak velké, aby se vešly do dlaně). Poklady - počet odpovídá počtu hráčů - jsou schovány v teritoriích (označená území 1x1m), která jsou pro domo-

rodce tabu, nemohou do nich. Dobyvatelé do teritorií mohou (nejvíce pět najednou), ale mohou odtud v rámci jednoho nájezdu odnést pouze jedno aku-aku. Počet teritorií je dán počtem dětí - zhruba na pět domorodců připadá jedno. Domorodci musí teritoria hlídat, dobyvatelé naopak musí vymyslet taktiku, jak dostat aku-aku do své lodě na okraji hracího pole. Rozmístění teritorií volí domorodci, dobyvatelé je potom hledají. Domorodec může vyřadit dobyvatele nesoucího aku-aku dotknutím. Dobyvatel se pak musí vrátit na loď pro další život. Aku-aku potom domorodec vrátí do teritoria.

V polovině hrací doby si obě skupiny vymění role, domorodci si vyznačí nová teritoria a hra pokračuje. Vítězí skupina, která získala nejvíce aku-aku.

Jak mne doběhly

Pušítk si dlouho nemohla vzpomenout na to, kdy ji děvčata doběhla. Nakonec si však vzpomněla na jednu výpravu, kdy vedoucí „dobešly“ děti. Jednou se v rámci navazování kontaktů s chlapeckým oddílem rozhodli, že pojedou společně na maškarní ples, který se konal v Sudoměřicích. Dívčí oddíl tedy odjel do Sudoměřic u Bechyně a tam se žádný maškarní ples nekonal. Usoudily

tedy, že si spletly Sudoměřice, a tak začaly hledat v jízdním řádu a podařilo se jim najít vlak do Benešova, kterým mohly ples ve správných Sudoměřicích stihnout. Jaké bylo jejich překvapení, když ve vlaku zjistily, že Sudoměřicemi projíždí. „Tak jsme v Benešově holky vzaly alespoň do cukrárny, abychom jim vynahradily to, že s sebou všude musely tahat své masky,“ uzavírá Pušítk vyprávění o trapasu, který jim chlapecký oddíl, který na ně marně čekal na ples, ještě dlouho připomínal.

Marek Bárta
foto archiv oddílu

6. Dívčí oddíl Lyra

Vůdkyně: Markéta Sovová - Pušítk
Družiny: Šotci (světlušky), Myšáci (mladší skautky), Bambulové (starší skautky)

Počet členů: 33 z toho

8 světlušek - 1 nováček, 7 má slib a 4 první hvězdu; 25 skautek - 7 nováčků, 18 má skautský slib a 2 1. stupeň

Počet akcí: každý týden družinová schůzka a 2 oddílové akce za měsíc

PROJEKT SRDCE NA DLANI

Roj, smečka a dobré skutky

Dobré skutky smečky nebo roje můžeme rozdělit na dva druhy. První kategorie hromadných dobrých skutků většinou bývá z hlavy vůdce - vůdkyně a je také na nich, aby tento dobrý skutek připomínali a s vlčaty a světluškami plnili. Patří sem většina náročnějších cílů roje nebo smečky, které jsou spojeny většinou i s prezentací rojů a smeček na veřejnosti, popř. jsou spojeny s naborem nováčků. Takovými cíly mohou být například: zahrát divadlo v mateřské školce, na brigádě vydělat peníze, které budou poslány na konto humanitární pomoci, vyčistit tři studánky za městem, vyčistit část lesa od bezinek a chrástí, uspořádat Dětský den, uskutečnit Sběrku známek pro postižené kamarády, uklidit městský park, výprava za čištěním potoka nebo sázením stromků, písničkové pásmo v domově důchodců, nemocnici, ústavu sociální péče, dětském domově atd. Takovýto dobrý skutek vyžaduje pečlivou přípravu od vůdce - vůdkyně, nadšení dětí a hlavně velkou výdrž, odhodlání a trpělivost vůdců - vůdkyň.

Do druhé kategorie pak patří dobré skutky dětí samotných - vymyšlené a uskutečněné jednotlivými vlčaty a světluškami. Například uklidit klubovny před schůzkou, pomoc nováčkově na výpravě se zabalením batohu nebo rozděláním ohně, sebrání spadlé tužky, podržení dveří, uctivé pozdravení nebo „jen“ nabídnutí pomoci.

Jak motivovat

Jak to udělat, aby vlčata a světlušky sami chtěli a sami plnili dobré skutky? Toho můžeme dosáhnout jen dlouhodobější snahou a působením na děti. Jedním z vhodných prostředků jsou tzv. černé hodinky, tj. chvíle, kdy v zešeřelém prostředí vyprávíme příběhy, nebo si s vlčaty a světluškami povídáme. Můžeme vyprávět pohádky nebo příběhy, kde dobro a přátelství vítězí. Dalším prostředkem je hraní divadel, motivovaných konáním dobrých skutků. Také sem patří hledání vzorů pro vlčata a světlušky. Vzory mohou být smyšlené nebo skutečné a nezapomínejme na to, že pro vlčata a světlušky je velkým vzorem jejich vůdce či vůdkyně.

Nezbytným pomocníkem pro motivaci ke konání dobrých skutků je názorná připomínka dobrých skutků. Patří sem vybarvování stezičky dobra, stoupání na namalovanou horu, tvoření sbírky dobrých skutků... (více námětů najdete v loňském ročníku časopisů Skauting a Světýlko). Důležitá je také motivace šestníků a šestnic. Ti pak vedou svoje šestky např. k tomu, aby každý měsíc vykonali společně dobrý skutek. Stejný úkol můžeme ostatně dát i dvojicím nebo trojicím vlčat a světlušek. Mohou vyrobit dárky maminkám k Vánocům, nebo ke Dni matek či jen tak pro radost, natrhat jim květiny, vyrobit dárek pro jiný oddíl nebo šestku, případně něco, co se bude ho-

dit do klubovny. Mohou také kupříkladu uklidit okolí popelnic, připravit pro smečku (roj) hru, scénku, divadlo, zahrát si s mladšími dětmi u domu nějakou hru, vyrobit masky pro divadlo, ušít kapsář na přezůvky, nebo návleky. Také je možno péci perníčky, uklízet chodník od sněhu i spadlého listí nebo papírků. Vlčata a světlušky mohou sbírat plody pro lesní zvěř nebo léčivé rostliny a sušit je a dodávat do výkupu.

Starší potom mohou pomoci mladším s domácími úkoly, s úklidem pokojíku nebo jeho povinnostmi doma (luxování, mytí nádobí, utírání prachu...). Na výpravě lze třeba podržet větvičku, upozornit na kořen, posvítit baterkou na cestu. Doma umýt nádobí, když na dítěti není řada, navštívit nemocného kamaráda a něco si s ním zahrát, navštívit staršího člověka a popovídat si s ním, zasadit rostlinku a starat se o ní.

Velice důležitým okamžikem pro pokračování v konání dobrých skutků je zpětná vazba. Vlčata i světlušky potřebují povídat si o tom, jaké dobré skutky (příp. kdy a jak) se jim podařilo vykonat. Obrázky dobrých skutků, které budou viset na nástěnce nechápejme jako „bodování“, ale jako ocenění dobrých skutků již vykonaných a zároveň jako nápořku pro ostatní.

Srdéčko sedmitečné

TRŽIŠTĚ NÁPADŮ drobné nápady pro činnost oddílu i družiny

Máš dobrý nápad či námět pro činnost oddílů či družin? Platíme 100,- Kč! Něco, co máte vyzkoušené a co rádi ve svém oddílu používáte. A protože dobré nápady nejsou zadarmo, každý nápad zde otištěný bude honorován částkou 100,- Kč. Neváhej, a pošl svůj příspěvek ještě dnes!

Slovo sem slovo tam

(roj, smečka, oddíl)

V našem oddílu patří ke každé schůzce, či jinému podniku samozřejmě zpěv. Nemusí to být vždy jen obyčejné zpívání, ale existuje mnoho způsobů, jak si jej zpestřit. U nás je nejoblíbenější hra Slovo sem, slovo tam. Hráči se rozdělí do několika skupin (asi po pěti), též je možno hrát po družinách. Pak se začne zpívat písnička. Každý hráč si vybere libovolné podstatné jméno (které má minimálně tři písmena), které se pokusí najít v kterékoli jiné písni. Když ho najde, zvedne ruku a vyčká do konce písni. Potom sdělí svůj nálezu vedoucímu hry. Družstvo, které se přihlásilo jako první, má 7 bodů, druhé má 5 bodů a třetí 1 bod (ostatní pořadí se nehodnotí).

Anna Navrátilová - Žblepta

Myška a tužka

(loutková hříčka pro vlčata a světlušky)

Osoby: Vypravěč (V), Myška - maňásek - (M), Velká tužka - (T)

Pomůcky: Papír (tabule), fix nebo křída

Hra:

V: Byla jedna malá myška a ta dostala pořádný hlad. Šmejdila po celém domě, ale nikde nic k jídlu. Tu jí přišla do cesty tužka.

M: A podívejme, pěkná, dlouhá tužička! Ta se bude krásně ohlodávat. Když není nic lepšího, dám se do ní.

T: Cože, ty mě chceš sníst? Víš kdo já jsem?

M: Nó, tužka čmáralka.

T: Žádná čmáralka! Já jsem umělkyně, tužka malířka!

M: Milá tužko malířko, je mi líto, ale stejně se do tebe pustím.

T: Víš, jaká to bude ztráta pro umělecký svět? Je vidět, že umění vůbec nerozumíš.

M: Cože, já? Víš kolik knih a obrázkových jsem už snědla? Rozluč se se světem, hned se do tebe pustím.

T: Co mi zbývá. Když to musí být, tak se tedy rozloučím. Dovol, abych si ještě jednou trochu směla zamalovat.

M: To je zdržování! Ale budiž. Budeš malovat, co ti budu říkat. Namaluješ mi pravou myš hostinu. Musí tam být hezký plátek ementálu. Víš, to je ten sýr s dírami.

T: To víš, že vím jak vypadá ementál - tady ho máš (obr. 1).

M: No, to je opravdu pěkný kousek. Tavený sýr tak není špatný, ten mám moc ráda. Namaluj hned tři trojúhelníčky, ať si pochutnám (obr. 2).

obr. 1

obr. 2

obr. 3

obr. 4

M: Proč je ten jeden tak malý?

T: Vždyť by ses sýra přejedla. Namalujeme také bochník chleba, co říkáš?

M: No dobře, ale ke chlebu přidej pěknou, dlouhou klobásu (obr. 3).

T: Tak a hostina je hotová. Jů, to je dobrot! Na takové umělecké dílo se musíš podívat trochu s odstupem a jestli dovolíš, já se pod obraz podepíši, aby po mně zbyla alespoň památka.

M: Pro mě za mě.

T: Poodejdi a otoč se. Až bude dílo dokončené, tak ti řeknu.

(Myška podejde, tužka rychle dokončí kresbu, ale zakrývá ji)

M: Už to bude?

T: Ještě ten podpis.

M: Dělej, už se nemohu dočkat!

T: Už (odkryje kresbu)! (obr. 4)

M: Jé, kočka, zachraň se kdo můžeš!

V: A už byla v nejbližší díře. Vidíte, kdo něco umí a není hloupý, vždycky si nějak poradí.

Sutor

Výzkumná akce

Voláme všechny oddílové vedoucí na pomoc. Před koncem tisíciletí se snažíme zapsat všechny tradiční dětské hry, které se dnes hrají ve všech koutech republiky. I u vás: Takový úkol je nad síly jednotlivce i malé skupinky odborníků. Musí nás být aspoň tisíc, aby se nám podařilo shromáždit co nejuplněnější poklad her. Proto se obracíme na všechny čtenáře, ale hlavně i přímo na tebe. Pomůžeš nám? Přijmeš pozvání do vědeckého týmu, který si dal za úkol uskutečnit tak rozsáhlou sbírku, jaká nemá obdoby u nás a možná ani jinde ve světě?

Co od vás potřebujeme? Soupis všech spontánních her, které děti hrají u vás v ulici, ve vaší čtvrti nebo vesnici, případně v celém městě.

Co jsou to spontánní hry? To jsou takové hry, které si kluci a děvčata předávají z generace na generaci bez dospělých. Patří mezi ně například honičky všeho druhu, schovávání, skákání panáka, školky s míčem nebo se švihadlem, hokej s tenisákem, cukr - káva - limonáda - čaj, cvrnkání kuliček, vybíjená atp. Nepotřebujeme tedy ty hry, které se děti naučily ve skautském oddíle, ve škole při tělocviku, v Sokole, na táboře.

Abyste měl váš příspěvek vědeckou hodnotu, zapisujte každou hru podle této osnovy:

1. Název hry, jak se jí u vás říká - například „na babu“.
2. Průběh hry - několika větami.
3. Jak si hráči rozebírají před hrou úlohy? Rozpočítávají, losováním, dohodou?
4. Uveďte, kde tuto hru hrají - na ulici, na plátku, mezi paneláky atd.
5. Hrají jí jen kluci, nebo jen děvčata? Nebo kluci a děvčata společně?
6. Pomůcky, které jsou ke hře zapotřebí.

Soupis her pošlete na adresu: redakce časopisu Skauting, Senovážné nám. 24, 116 47 Praha 1. Na obálku napište heslo: Výzkum her.

Kdo pošle záznam největšího počtu her, získá svazek Velké encyklopedie her s autorovým věnováním. Další tři vylosovaní účastníci výzkumu dostanou také po jednom svazku Velké encyklopedie her. Tyto knihy mají přes 500 stran!

Popište jen ty hry, které u vás vidíte hrát děti. Neopisujte hry z knížek. Znehodnotilo by to váš příspěvek a odborní pracovníci, kteří budou váš záznam her studovat, by na to stejně přišli.

Uzávěrka výzkumu je 31. 12. 1999.

Nezapomeňte na nás. Začněte zapisovat a sbírat hry od dětí ve vašem okolí ještě dnes! Nemáte čas? Nevadí, motivujte k účasti na tomto projektu členy vašich oddílů - ať si pozorně přečtou pokyny uveřejněné v letošním říjnovém čísle časopisu Skaut-Junák. Zet

OCHRANA DĚTÍ PŘED riziky II.

pomůcka pro debatu v oddíle

Případ vlčete Vojty Trochty - Kolji, který se dokázal osvobodit ze zajetí únoscem, znovu poukázal na důležitost včasné přípravy dětí na možná nebezpečí, která jim hrozí. Konečně, jeden z bodů nováčkovské zkoušky se této problematiky týká. V příručce Skautskou stezkou se skautky a skauti mohou o rizicích dočíst na stránkách 347-352. Ve Skautingu 10-9/93 se otázkou prevence zabýval bratr Tománek. Následující text je ze skript ILS, která podle materiálů Boy Scout of America zpracovali bratři Václav Břicháček, Vladislav Janík, Denis Patočka a Jan Pisko.

Naučte své dítě různému jednání

Je důležité, aby vaše dítě vědělo, že může a musí jednat velmi rázně a nekompromisně, pokud se setká se situací, kterou chápe jako nebezpečnou, nebo která se mu jako nebezpečná jeví. Chceme-li učit dítě pravidla vlastní ochrany, musíme mu objasnit, že jednou ze základních strategií je schopnost potlačit v sobě na čas ten druh jednání, který od něj za normálních okolností očekáváme. Tuto strategii může a musí použít v situacích, které se mu nezdarují normální. Také musí vědět, že při ohrožení smí:

- důvěřovat svému instinktu a pocitům
- říci NE pokusům o nežádoucí dotyky a náklonnost
- odepřít sdělit informace, které mohou ohrozit jeho vlastní bezpečnost
- říci NE nevhodným požadavkům dospělého
- odmítnout dary
- být hrubý a nepomáhat, když to situace vyžaduje, utíkat, křičet, tropit scény
- fyzicky se bránit pokusům o sblížení
- volat o pomoc

Je důležité zdůraznit, že jde o obrannou strategii, určenou k vlastní ochraně.

Následující příklady vám pomohou vyjasnit situace, kdy je vhodné tyto postupy použít. Je to pár jednoduchých bezpečnostních pravidel, která by měla být dětem přiblížena stejně, jako pravidla zacházení s ohněm v přírodě nebo pravidla pro chodce v silničním provozu.

Modelové situace

Příklady modelují situace, které má dítě jako nebezpečné rozpoznat. Rodič situaci vysvětlí a dítě řekne, co by dělalo, kdyby se s ním setkalo. Reakci dítěte můžeme opravit. Navrhovaná jednání se mohou hodit při každé skutečné situaci.

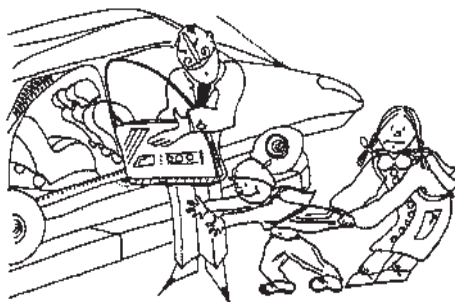
1. Co budeš dělat, když jsi sám doma, zazvoní zvonek nebo telefon a hlas se zeptá, jestli jsi doma sám?

- a) řekneš, že rodiče jsou právě zaneprázdněni a že nemohou k telefonu nebo ke dveřím přijít
- b) zapíšeš si zprávu od volacího a jeho telefonní číslo
- c) jestliže zpráva vyžaduje okamžitou reakci, zavolej rodičům
- d) nikdy neříkej, že jsi sám doma!!!

2. Kolem školy se potlouká nějaké starší dítě a nabízí mladšímu jakési bonbony. Co uděláš?

- a) řekneš to svému učiteli
- b) totéž řekneš svým rodičům
- c) drž se dál od toho, kdo „bonbony“ nabízí

3. Co uděláš, když budeš doma sám, nebo s bratrem či sestrou, někdo zazvoní a požádá vás zda by mohl odečíst stav elektroměru nebo plynoměru? Změní se tvá činnost v případě, že ten člověk bude nebo nebude mít uniformu? (Neměla by se změnit!)

- a) nechejte dveře zavřené
- b) neotvírejte je nikomu, pokud to rodiče nedovolí
- c) řekněte tomu člověku, aby přišel poději, až budou moci rodiče přijít ke dveřím. Snažte se, aby nepoznal, že rodiče nejsou doma.
- d) zatelefonujte sousedovi a požádejte jej o spolupráci

4. Co uděláš, když za tebou někdo přijde se zprávou, že máma nebo táta jsou v nemocnici a že za nimi musíš zajít?

- a) pokud k tomu dojde ve škole, zajdi za ředitelem nebo učitelem a ten si zprávu telefonicky ověří
- b) stane-li se to doma nebo někde jinde, zatelefonuj na čísla, která máš použít v případě nebezpečí - zaměstnavateli rodičů, sousedovi, blízkému příbuznému - a požádej je o pomoc a ověření. Telefonní čísla máš zapsána ve svém „Bezpečnostním zápisníku.“
- c) nikam nechoď, pokud si zprávu neověříš u někoho, komu můžeš důvěřovat

5. Někdo se tě pokouší v ústraní osahávat, co uděláš?

- a) zakřič: „PŘESTAŇTE“ jak nejhlasitěji umíš. Opakuj to a křič stále.
- b) opusť toto místo, jak nejrychleji můžeš
- c) oznam to rodičům, policistovi nebo jinému dospělému (např. učiteli)

6. Jdeš do školy a nebo ze školy a přišel. Cestou vedle tebe zastaví auto a řidič se tě zeptá, zda nechceš svést. Co uděláš?

- a) zůstaň stát co nejdále od auta a při odpovědi se k němu vůbec nepřibližuj
- b) bez dovolení rodičů k tomu, že se můžeš svést, protože jde o vašeho známého, kterému rodiče věří řekni: „NE DĚKUJI“. Když řidič dále naléhá, řekni hlasitě: „NE“. Není-li nikdo nablízku, tak to zakřič.
- c) Pověz o této příhodě učiteli a doma rodičům

7. Hrajete si na hřišti a nějaký dospělý tě požádá, abys mu pomohl najít zatoulané štěně. Co uděláš?

- a) pokud toho člověka neznáš a nebo pokud víš, že ani tvoji rodiče k němu nemají naprostou důvěru, zůstaň v povzdálí a jdi rovnou domů, nenech se od něj doprovázet. Dospělí mohou požádat o pomoc jiného dospělého. Abys mu mohl pomáhat, musíš to mít povoleno od rodičů.
- b) řekni rodičům co se přihodilo

8. Jdeš po ulici, někdo k tobě přistoupí a požádá tě, aby si tě mohl u sebe doma vyfotografovat. Říká, že chce mít tvůj obrázek, že se mu líbíš, že by chtěl, abys hrál v jeho filmu a nebo v televizi. Co uděláš?

- a) zůstaň stát v povzdálí a řekni hlasitě: „NE NECHCI, ABYSTE MĚ FOTIL. V ŽÁDNÉM FILMU HRÁT NEBUDU“. Pokud dále naléhá, křič „NE, NE“, dokud si toho některý dospělý nevšimne.
- b) nikdy nechoď k někomu cizímu do bytu, pokud to tvoji rodiče nedovolí
- c) pověz o tom člověku svým rodičům

9. Jedeš autobusem, vedle tebe se posadí nějaký člověk a svou ruku ti položí kolem ramen nebo na stehno. Co uděláš?

- a) řekni jasně, hlasitě a pevným hlasem: „CO TO DĚLÁTE, NECHTE MĚ BYT!“
 - b) přesuň se do přední části autobusu, blízko řidiče. Pokud tam přejít nemůžeš, křič tak dlouho, dokud řidič nezastaví. Pak mu vše oznam.
 - c) mimo řidiče to sděl doma rodičům
- pokračování příště ilustrace Pavla Písková

JE TO PŘEDEVŠÍM OTÁZKA DOBRÉ VŮLE

Problém: slučování středisek

...je lépe mít jedno průměrně
funkční středisko než pět
špatně funkčních

Z letošní registrace vyplývá, že mnoho našich středisek je na hranici registrovatelnosti. Při stávající situaci, kdy je někdy problém sehnat dostatek činovníků ochotných vzít na sebe střediskové funkce, je velmi pravděpodobné, že nás čeká období slučování středisek. Na zkušenosti se slučováním středisek jsem se zeptal předsedy ORJ Tábor bratra Josefa Peřky - Medvěda a oddílových vedoucích Michaela Kučery - Bobra a Markéty Sovové - Puštíka.

Sloučení by mělo usnadnit činnost oddílů

Teprve s notářským zápisem jsme posílali žádost o změnu na Katastrální úřad a ten až potom změnu provedl.

A co bylo dále?

Medvěd: Dále následoval převod hospodaření. To nebylo složité. Udělala se úplná revize a peníze se odevzdaly nástupnickému středisku nebo převedly na jeho účet a potom se zrušil účet rušeného střediska. Avšak potom nastal velký problém - zrušení DIČ. Aby finanční úřad zrušil DIČ, tak chtěl provést finanční revizi všech peněžních dokladů a všeho za poslední tři roky nebo pět let nebo od vzniku. U nás si vybrali poslední tři roky. Trvalo jim to asi měsíc a půl a opravdu brali doklad po dokladu, paragon po paragonu. Až potom zrušili DIČ. IČO zruší statistický úřad na základě žádosti o zrušení a předložení dokladů na základě kterých o zrušení IČO žádáte. My jsme jim dali kopii protokolu o zrušení střediska. Snad IČO zruší, dodnes o tom nemáme doklad.

Nástupnické středisko potom také muselo oznámit všem smluvním partnerům, že se stává nástupcem rušeného střediska. A to bylo v podstatě všechno. Všechny doklady je třeba archivovat deset let. Celá tato anabáze trvala zhruba tři a půl měsíce. Nyní u nás rušíme dívčí středisko, rušíme je už od ledna a dodnes - je listopad - zrušeno není. Doufáme, že to stihneme do konce roku, protože se na to vážou další záležitosti jako daně atd.

Jak sloučení brali partneři - město...

Medvěd: Městu, tedy odboru kultury, to bylo jedno. V podstatě se jen zeptali jestli naše spolupráce bude dále pokračovat i po sloučení. Problém mohl nastat v Sezimově Ústí, kde máme pozemek a klubovnu, ale ani tam nám potíže nedělali, pro ně jsme prostě táborští. Dovedu si ale představit situaci někde na venkově, kde by mohli místní patrioti nelibě nést to, že „jejich“ skauti budou pod „cizím“ střediskem.

Situace nyní

Co bylo důvodem sloučení vašich středisek?
Puštík: Když jsme byly ještě v malém středisku, tak byl velký problém s tím, najít dostatek lidí do střediskových funkcí.

Byrokracie

Jak takové sloučení středisek probíhá?

Medvěd: v každém případě by mělo probíhat podle platných předpisů. Důležité dokumenty jsou Řád pro zakládání oddílů a středisek, ten se nyní přepracovává, a pokyn organizačního zpravodaje Vznik, rozdělení a zánik střediska. Je to zpracováno docela dobře, ale některé věci jsou tam už zastaralé. Souvisí to i s Řádem pro činovníky a činovnice, který se však nyní také přepracovává. Všechno by mělo být shrnuto v nově zpracovávaném Organizačním řádu, který by měl být vydán někdy na začátku příštího roku.

Skutečnost však bývá jiná, než předpisy. Jak sloučení vypadá v praxi?

Medvěd: Nebudu se teď zabývat tím, kdy středisko poruší podmínky, za kterých může být registrováno (výjimky může povolit ORJ). Musím však zdůraznit jednu velice podstatnou věc - středisko se velmi jednoduše založí. Oznámí se to na Statistický úřad, na finanční úřad a ORJ mu deleguje právní subjektivitu. Tím je středisko založeno, pokud splňuje patřičné náležitosti podle řádů. Ale zrušení střediska

(také sloučení středisek, protože, když se střediska slučují, tak se jedno středisko ruší), to je taková kalvárie, že já osobně jsem dnes velice skeptický k zakládání nových středisek. Když za mnou někdo přijde s nápadem, že založíme nové středisko, vždy zvažuji, co bude za rok nebo za dva, když se středisko nebude moci udržet při životě.

Není problém převést oddíly. Ty přejdou, nebo se rozpustí. U nás oddíly přešly a jeden klub oldskautů byl rozpuštěn s tím, že přešli k oddílům nebo přešli k oldskautům z jiného střediska. Pevod materiálu není problém, spočítá se, co je, sepíše se to a předá nástupnickému středisku. Problém je převod majetku. Měli jsme pozemek a měli jsme boudu. Ale jednalo se pouze o pozemek, na kterém ta bouda stála, okolní pozemky, které jsme užívali, byly v dlouhodobém nájmu od města. Potřebovali jsme pak oficiální notářský zápis o tom, že jedno středisko postupuje tento majetek druhému středisku. Stálo nás to tenkrát tisícovku. Vznikl pak další problém, protože na pozemek mělo předkupní právo město. Znamenalo to pozemek nabídnout městu. Obávali jsme se, že jakmile to uděláme, tak o pozemek přijdeme. Naštěstí tenkrát město s převodem soubhlasilo.

Záleží na vztazích mezi činovnými středisek

Medvěd: Přesně tak. My jsme střediska slučovali, abychom zajistili, že oddíly budou moci pracovat dál. Ta střediska se potýkala s nedostatkem lidí, kteří by je vedli. To byl hlavní důvod.

Bobr: Sloučením středisek se nám také uvolnili lidé pro práci v okresní radě.

Pušík: Když se střediska sloučila, tak se z báječného střediskového stal ještě báječnější okresní.

Medvěd: Ále, nech toho.

Přineslo sloučení středisek to, co jste si od něj slibovali?

Medvěd: Na to by měli odpovědět především vedoucí oddílů. Já si myslím, že to přineslo, co jsme si od sloučení slibovali. Protože podle mne je lépe mít jedno průměrně fungující středisko než pět špatně fungujících.

Bobr: Záleží také na tom, kdo se slučuje s kým a jaké mají předchozí vztahy. Obě strany musí být pro to sloučení zralé. My když jsme se slučovali, tak mezi námi nebyly žádné osobní rozpory. Ale dovedu si představit střediska, kde vzájemně vztahy mezi lidmi jsou na takové úrovni, že raději nechají obě střediska zaniknout, než aby se sloučila. Máme tu na okrese takovou situaci, kterou jsme navrhovali řešit právě sloučením, ale střediskové vedoucí na tento návrh reagovali sice velice diplomaticky, nicméně nekompromisně: „Máme každý svůj styl a nebudeme na tom nic měnit.“ Tam by bylo zbytečné tlačit na pilu.

Medvěd: Otázka slučování nejen středisek, ale i ORJ nastane patrně příští rok v souvislosti se vznikem nových krajů. Domnívám se, že nastane mnoho problémů, protože v některých okresech jsou nefunkční střediska. Některé okresy jsou bodně slabé. V připravovaném organizačním řádu je uvedena možnost, že krajská rada v takovém případě může slabé ORJ zrušit a přímo řídit jednotlivá střediska. V některých případech to může být přínosem.

Čím to, že vztahy mezi vámi byly tak dobré, že vám sloučení nevadilo?

Bobr: U nás byla výboda, že dvanácté středisko Kalich organizovalo mnoho akcí navíc, například rádcovské a čekatelské kursy, a tak jsme se navzájem mohli setkávat a navzájem poznávat a obrušovat hrany. Potom také při slučování bylo potřeba vyřešit otázku názvu střediska, čísel oddílů a podobně. Šestý dívčí oddíl se při přestupu do našeho střediska nebyl ochoten vzdát své šestky, my jako šestka chlapecká jsme se nebyli ochotni vzdát své šestky a tak jsme se dohodli na tom, že důsledně budeme užívat označení šestý chlapecký, či šestý dívčí oddíl. Další otázkou byl název střediska. My jsme byli jediná dvě střediska v Táboře, která měla název - Kalich a Lužnice. Nakonec rozhodlo to, že středisko Kalich používalo střediskový znak

a Lužnice nikoliv. Naštěstí naše střediska do určité míry spolupracovala i před sloučením a tak tu nebyly žádné zvláštní ostny.

Pušík: Velká výboda sloučení, jak ji vidím, je v tom, že se děti z oddílů dostaly do užšího kontaktu mezi sebou. Víc se teď navzájem známe.

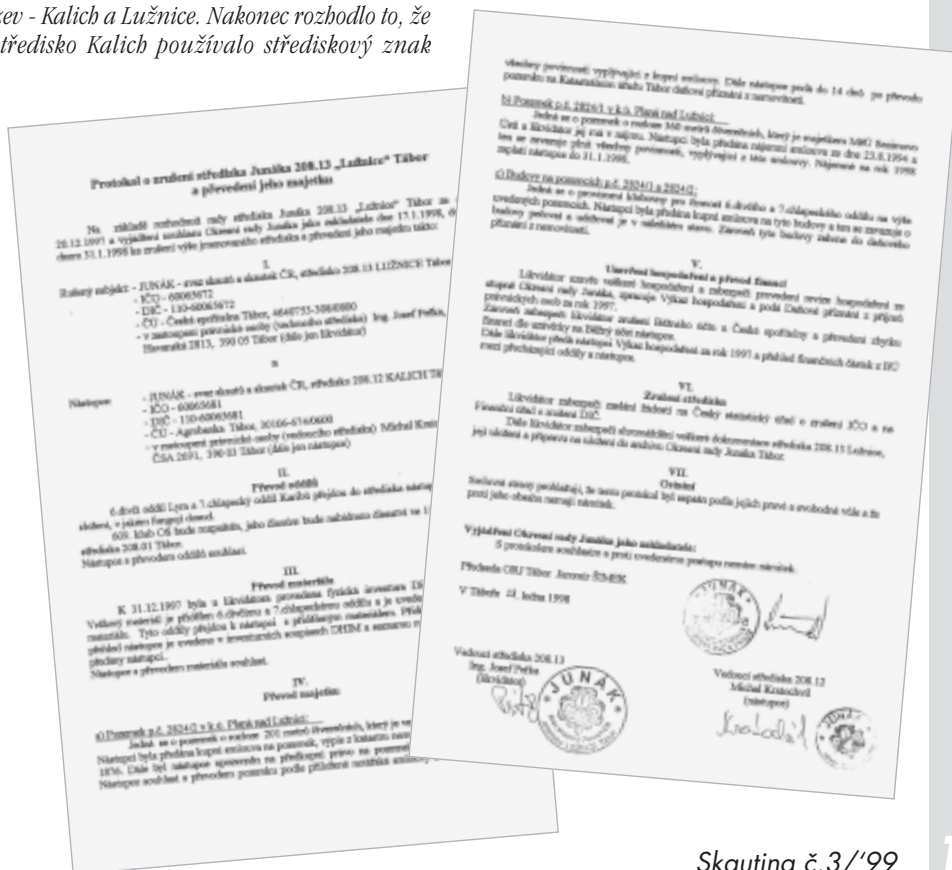
Může se stát, že někde středisko zanikne, protože nebude splňovat podmínky registrace. Bude mít však dobře fungující oddíl, který ale nebude chtít vstoupit do žádného střediska. Jak byste řešili takovou situaci?

Medvěd: Pokud vím, že ten oddíl dobře funguje, tak je nebudu násilím rvát do střediska, kam nechcejí. V takové situaci můžeme udělat výjimku a ponechat tento oddíl jako samostatný v rámci ORJ, nebo ho po dohodě pouze papírově začlenit do nějakého střediska. Takové možnosti máme a je škoda je nevyužít. Naším cílem v takových situacích by mělo vyjít oddílům maximálně vstříc a ne jim házet klacky pod nohy.

Marek, ilustrační foto archiv

Několik rad ke slučování od Medvěda:

- mít na paměti, že sloučení by mělo usnadnit činnost oddílů
- tam kde není potřeba zakládat středisko, tak jej nezakládat
- před sloučením postupně obrušovat hrany, rozvíjet vzájemnou spolupráci
- ujasnit si nemovitý majetek zapsaný na katastru nemovitostí a majetkové vztahy.
- udělat pořádnou revizi hospodaření, protože revizi finančního úřadu nikdo neuteče

NOVÉ KNIHY

informace a recenze

Přehled psychopatologie

Někdy se při práci s dětmi v oddílech setkáme s případy psychických poruch či potíží. Pokud chceme v takových případech pomoci, měli bychom znát jejich příčiny, projevy a sociální dopady. Kniha Psychopatologie pro pomáhající profese paní docentky Marie Vágnerové přináší široký, nicméně přehledný okruh informací, které mohou být užitečné všem vedoucím, zejména těm, kteří pracují s hendikepovanými dětmi.

První část knihy je zaměřena na základní pojmy psychopatologie. Seznámíme se zde s tím, jak je chápána normalita a jaké jsou základní odchylky a jejich příčiny. Druhá část je věnována složitému vztahu mezi tělesným onemocněním a psychikou člověka a psychologii handicapu. Je zde mimo jiné stručně výstižně popsán syndrom hyperaktivity, se kterým se nyní stále častěji setkáváme u dětí školního věku, a jeho sociální důsledky. Třetí část podává přehled hlavních typů duševních onemocnění a poruch chování. Pro nás jsou zde velice zajímavé pasáže věnované poruchám chování dětí a dospívajících (lhaní, úteky, krádeže, agresivita, šikana...) a problémům závislosti (nejen otázka závislosti na psychoaktivních látkách, ale také otázka patologického hráčství). Závěr knihy je věnován vlivu negativních sociálních vlivů na psychiku člověka (nevhodné působení rodiny, syndrom týraného dítěte, působení sekt a psychická manipulace, vliv nezaměstnanosti, bezdomovectví, i problémy spojené s otázkami delikvence a výkonu trestu). Výklad je ilustrován příklady jak ze současné praxe, tak z historie a beletrie.

Ne všichni vedoucí asi využijí všech informací, které jsou v tomto přehledu psychopatologie uvedeny, přesto se domnívám, že by tato kniha neměla chybět v žádné střediskové knihovničce.

(Vágnerová M., *Psychopatologie pro pomáhající profese: variabilita a patologie lidské psychiky*. Praha, Portál, 1999)

Lidové písničky nejen pro vlčata a světlušky

Jak děti učit čistotě zpěvu, dodržování rytmu, správnému dýchání a držení těla při zpěvu a jestli se při tom pobavit? Nový zpěvníček Lidové písničky a hry s nimi nenabízí totiž jen texty písní a jejich notové zápisy. Najdete zde také návody, jak s písničkou pracovat - jak je využívat jako motivace a náměty k další činnosti (dramatizace, hry...). Ke knize také vychází kazeta Lidové písničky s doprovody, na které je více než třetina písniček uvedených v knize.

(Šimanovský Z., Tichá A., *Lidové písničky a hry s nimi*. Praha, Portál 1999)

Hříčky s tancem

Tance jsem se vždy děsil. A dodnes, když někdo slovo tanec vysloví, mi lehce zamrazí v zádech. Jenže - tancem mohou vyjádřit spoustu pocitů - radost, smutek, lásku, nenávisť, vztek... Prostřednictvím tance se mohou zbavit agresivity, strnulosti a apatie. Příručka Kreativní pohyb a tanec přináší desítky námětů na různé taneční hříčky a aktivity, které mohou s úspěchem využít při práci v oddíle či pro odreagování účastníků nějakého kursu po dlouhé přednášce.

(Payneová H., *Kreativní pohyb a tanec*. Praha, Portál 1999)

Časopis - kalendář pro rodiče

S prosincovou rozesílkou časopisů na svá střediska dostanete „vánoční dárek pro rodiče dětských členů vašeho střediska“. Jedná se o nástěnný kalendář na rok 2000 spojený s několika stránkami dalšího čtení. Rozdejte kalendáře dětem, aby je donesly domů svým rodičům a ti se i tímto způsobem mohli dozvědět něco více o organizaci, která se stará o jejich ratolesti. Jednotlivé měsíce provázejí fotografie z Jamboree v Chile a samozřejmě nechybí reportáž. O praktických věcech souvisejících s „pobytem“ dítěte v oddílu se rodiče dočtou v rozhovoru s náčelníkem ChK Františkem Šmajcem. Do kalendáře můžete například předem vyznačit data schůzek a naplánovaných podniků, aby rodiče s těmito termíny mohli počítat.

Ústřední rada Junáka se vám tímto snaží pomoci při rozvíjení užší spolupráce s rodiči, kteří nám mohou v mnoha ohledech velmi pomoci.

Každé středisko dostane takový počet kalendářů, kolik dětí (do 18 let) bylo přihláшено v jarní registraci. Tyto kalendáře jsou zdarma a jsou určeny pouze pro děti. Pokud si budete chtít pořídit nějaké další - pro sponzory, spolupracovníky či dospělé členy, můžete si je za 25,- Kč objednat na adrese TDC (viz tiráž).

Nový fotoarchiv Junáka

Výzva všem skautkám a skautům, kteří rádi fotografují.

Nabídněte prosím fotografie a diapositivy ze skautské činnosti do nově vznikajícího fotoarchivu Junáka - pomozte!!

Nabídku svých snímků a diapositivů můžete poslat poštou či přinést osobně a zapůjčit na ukázkou. Z těch, které si vybereme, pak ve spolupráci s vámi necháme vyrobit kopie a s údaji o autorovi a stručným popisem je zařadíme do archivu Junáka (k nabídce fotografií připojte své jméno, adresu a rodné číslo). Děkujeme.

Junák - TDC, Senovážné nám. 24, 116 47 Praha 1

Hledáme originál filmu

Výzva všem skautkám, skautům a přátelům skautingu.

Pomozte prosím při hledání originálu filmu o české výpravě na Jamboree 1937 v Holandsku.

Kopie z něj existuje na několika videokazetách, ale nedaří se nám nalézt původní filmový materiál. Pomůže nám i jakákoli stopa, která bychom se mohli chytit.

Ozvěte se prosím na tel. 02/24 102 223, 0602/322 215 nebo napište na naši adresu: Junák - TDC, Senovážné nám. 24, 116 47 Praha 1
Předem děkujeme.

SKAUT JE PROSPĚŠNÝ a pomáhá jiným

Také při výkladu skautského zákona často používáte různé příběhy? Také vám někdy dělá potíž najít příběh „jako šitý na míru“? Nuže, snad vám tedy pomůže následující cyklus, ve kterém se budeme snažit zveřejňovat krátké příběhy přímo k jednotlivým bodům skautského zákona.

Předsevzetí

Jeden dospívající kluk si psal na papír svá předsevzetí. Byl skloněný nad stolem, zatímco maminka žehlila prádlo.

„Kdybych uviděl někoho, kdo se topí,“ psal kluk, „vrhl bych se hned do vody, abych ho zachránil. Kdyby někde hořel dům, zachránil bych děti. Při zemětřesení bych docela určitě neměl strach a vrhal bych se do nebezpečných trosek, abych zachránil všechny ubožáky světa ...“

Maminka: „Prosím tě, dojdí mi dolů koupit kousek chleba.“ „Mami, copak nevidíš, že přší?“

*- pouhé řeči o pomoci jsou k ničemu
- nenechat se odradit překážkami*

Dražba

Ulicemi Paříže procházel proslulý malíř podobizen Gérard. Zastavil se před průjezdem domu, kde se tísnil dav. „Co s tu děje?“ otázal se. „Prodávají nábytek vdovy, která nemůže zaplatit nájemné. Má chudák tři nezaopatřené děti a její muž před týdnem umřel. Pro 50 mizerných fran-

ků prodává jí támhleten lakomec všechno, co ještě nepohltila dlouhá nemoc nebožtíkova.“

Soudní úředník označoval kusy nábytku a vyvolával cenu. „Jedna židle - dva franky“, volal úředník. Kdosi to koupil. „Obraz Panny Marie s Ježíškem. Patrně věrná kopie slavného obrazu Rafaelova Madonna della Sedie. Kolik?“ „Frank!“ volal kdosi ze zástupu. „100 franků“, zvolal Gérard. Sta očí se otáčela směrem, odkud zazněla tato nabídka. I lichvář trhl hlavou. Poznal věhlasného malíře. „Když tenhle znalec umění nabízí 100 franků, pak je to jistě dílo závatné ceny. Nesmím si dát ujít příležitost k zisku“, řekl si starý hříšník a vykřikl: „150 franků“.

Naposledy se zadívala utrpená žena na svůj milovaný obraz. Koupila jej před lety na 4 franky a teď za něj nabízejí tolik, že by za to mohla zaplatit dluh a ještě obstarat nový byt. „200 franků“, přihodil malíř - „500 franků“, zvolal lichvář „1000 - 1500 - 2000“ franků. „Na mne jsi krátký“, usmíval se lakomec. „Ten obraz má cenu několika tisíc, báječný kšeft. Dám 3000!“ vzkřikl. „3000 franků. Nikdo víc? 3000 ponejprv, podruhé, potřetí“. Nikdo se neozval, malíř již ne-

přidal, lichvářova tvář zazářila jako slunce. Přece jej dostal a vítězoslavně si jej odnášel domů. Vdova dostala 3000 franků, zaplatila nájemné i soudní útraty. Pak se dav rozešel, vzdaloval se i Gérard.

Náhle uslyšel za zády hlas bezcitného šejdíře: „Mistře, vy jste na mne přihazoval. Co dáte, když vám obraz přenechám?“. „Pane, mýlíte se. Nekoupím jej a nic nedám“. „Že nekoupíte? Co myslíte, jakou může mít cenu?“ „Nejvýš 10 franků i s rámem“. „Proč jste tedy tolik přihazoval?“ „Chtěl jsem jej koupit, abych pomohl nešťastné lidské bytosti. Když jsem pak poznal, že máte srdce na pravém místě, citlivější než já, nechtěl jsem vás připravit o zásluhy. Buďte s Bohem a nelitujte těch peněz. Pomohl jste proti své vůli ženě a jejím dětem, vykonal jste i tak nejkrásnější čin.“ Řekl umělec a vzdaloval se jakoby v oblaku, z něhož se linuly harmonické tóny lásky.

- vynalézavost při pomoci druhým, když mé vlastní síly nestačí, někomu se musí k vykonání dobrého skutku dopomoci

převzato ze zpravodaje
odboru duchovní výchovy
Na dobré stopě

STŘÍPKY Z KULTURY - krátká zamyšlení

Slovníček vůdce

obsahuje stovky hesel, jedním z nich je...

Design

Nebýt designu, žili bychom dnes buď v šedi-vém, nevýrazném světě, nebo by nás obklopoval vizuální chaos. Design se snaží věcem vtisknout tvář, opracovat je do podoby, která člověka pohladí po duši i peněženke. Design je řád, designér dispečer.

Stejně jako všechny umělecké obory se i design dá rozdělit do menších příhrádek. Typografická úprava tiskovin, tvorba internetových stránek, interiérový design - to je krátký výčet některých z nich. Nejčastěji se ale slovo design skloňuje ve dvojici s adjektivem průmyslový. Právě tento obor může za vzhled vašeho vysavače, automobilu nebo obyčejného trička.

Jak už sám název napovídá, máme v tomto případě co do činění s průmyslem. To znamená, že počátky designu musíme hledat v období přechodu řemesla ve stroje zpracování. Nové techno-

logie výroby s sebou přinesly i nové problémy, s nimiž se řemeslníci dosud nemuseli zabývat. Kapitalismus především odstartoval nemilosrdný konkurenční boj. A tak výrobci museli přijít s takovým produktem, který bude k něčemu, něco vydrží, člověka zaujme a nebude stát majlant. Na designérovi bylo, aby opatřil obsah formou - zvolil tvar, materiál a také způsob výroby.

Jak je patrné z předešlé věty, designér je svým způsobem všuměl. Musí znát, jak se který materiál zachová v konkrétních situacích, nebo na základě matematických poznatků eliminovat nežádoucí účinky. Při tom všem si musí zachovat estetické cítění a vtisknout ho do vytvořeného předmětu. Pokud jste někdy vyřezávali lžici, tak aby byla hezká na pohled, padla dobře do ruky a dalo se s ní jíst, víte, o čem píš.

Různé doby s sebou přinášejí i různá pojetí krásna, proto se designérský vývoj podobá sinusoidě. Jednou vítězí futuristicky oblé tvary, podruhé mají navrch robustní předměty s ostrými hra-

nami. Střídají se období kapky a klínu. V souvislosti s tím dochází i k vývoji materiálů. Zatímco plastové výrobky jsou poplatné přítomným trendům, při práci s odolnými, ušlechtilými materiály se záměrně volí neutrální vyznění. Příkladně dubový stůl si člověk pořizuje s tím, že mu vydrží celý život, a tak musí ladit s interiérem dnes i za dvacet let. Kdežto u bavlněného trika člověk očekává jeho omezenou životnost, s níž se pojí i radikálnější představy o vzhledu.

Vedle poctivého designu existuje oblast tzv. stylingu. Jejím účelem je přilákat zákazníka na líbivý, módní vzhled bez ohledu na funkčnost výrobku. Jeden příklad za všechny - populární boty s decimetrovou podrážkou. Nesplňují svou základní funkci, totiž pohodlnou chůzi, zato hezky vypadají a dívkám opticky prodlužují nohy.

Snažte se tedy vést děti v oddílech k tomu, aby hodnotily krásu věcí nejen podle vzhledu, ale i jejich funkčnosti.

Quick

MOTIVACE KE ZDRAVÉMU ZPŮSOBU ŽIVOTA

Příslloví praví, že „zadarmo ani kuře nebrabe“. Toto poněkud cynické rčení bychom s dovolením poopravili na výstižnější „bez motivace ani kuře nebrabe“. Silnou motivací mohou být nejen peníze, ale také jiné hodnoty.

Až do doby psychologa Abrahama Maslowa se jeho kolegové zaměřovali především na duševní problémy a poruchy. Maslow se naopak soustředil na zdravé a úspěšné lidi, kteří dokázali rozvinout svůj potenciál. Popsal u nich téměř mystické zážitky, které nazval prožitky vrcholů („peak experiences“). Nás ale teď zajímá, jak Maslow rozdělil druhy motivace.

1. *Motivace k uspokojování základních potřeb, jako jsou potřeba jídla, pití, tepla, bezpečí, zdraví a stability.*

2. *Motivace k uspokojování psychologických potřeb. K častým psychologickým potřebám patří pocit náležitosti k nějaké skupině, rodině, společenství, potřeba být milován, přijímán a respektován, potřeba sebeúcty, pocit úspěšnosti, nezávislosti a soběstačnosti. Do oblasti psychologických potřeb bychom také zařadili potřebu nových podnětů a jejich hledání.*

3. *Motivace k uspokojování potřeb sebeaktualizace. Sebeaktualizací se zde myslí zejména rozvoj a využívání jedinečných nadání, schopností a možností člověka.*

Motivace dětí hmotnými potřebami

Do této kategorie patří např. výpočty týkající se uspořené peněz, viz např. tabulka (v době, kdy budete číst tyto řádky, budou jistě ceny podstatně vyšší a můžete si je poopravit).

Do této kategorie patří i argumentace zdravotními riziky, k nimž se podrobněji dostaneme v jedné z následujících kapitol.

Motivace dětí psychologickými potřebami

Zde bude dospělý nejspíše argumentovat pocitem svobody, nezávislosti a sebeovládáním, které závislý ztrácí. Patří sem také lepší vztahy s rodiči nebo s partnerem a lepší sebevědomí. Život člověka, který není závislý, je zajímavější, druzí ho více respektují a více mu věří. Spíše se také dočká ocenění a povzbuzení ze strany druhých lidí. Má také větší naději, že prožije pestřejší a zajímavější život.

	Výdaje za 10 let	Nepřímé výdaje
Tabák	Při krabičce cigaret denně se při dnešních cenách bude blížit 150 000 Kč	Nižší tělesná výkonnost a větší nemocnost vede k nižšímu výdělku. V některých povoláních mají přednost nekuřáci.
Alkohol	Záleží na druhu alkoholického nápoje, 5 piv v hospodě stojí nejméně 50 Kč, tedy asi 182 000 Kč	Riziko závislosti, kdy dochází ke zvyšování dávek a rostou výdaje. Horší pověst a vyšší nemocnost omezuje možnost výdělku. Vyšší riziko dopravních nehod nebo škod v zaměstnání (ztráty zde mohou být značné). Vyšší riziko okradení a přepadení.
Drogy	Opět záleží na druhu drogy, závislý na pervitinu může za 10 let utratit více než milion, závislý na heroinu ještě podstatně víc. Pokud to 10 let vydrží.	Stejně jako u alkoholu špatná pověst a nemoci zhoršují možnost výdělku. Vyšší riziko dopravních nehod. Vyšší riziko okradení a přepadení. Větší riziko vězení (tedy další výdaje za soudy, vazbu, advokáty atd.).

Motivace dětí potřebami sebeaktualizace

Zde budou důležité okolnosti jako vyšší výkonnost a lepší možnost volby zaměstnání. Sebeaktualizaci napomáhají i lepší tělesná a duševní kondice, lepší paměť i soustředění - lepší zvládnutí krizí, které často také rozvíjejí osobnost. Orientace k duchovním a jiným hodnotám, které rozvíjejí osobnost.

Se sebeaktualizací souvisí i tvořivost. O tom, že mladí lidé jsou velmi tvořiví, existují přesvědčivé důkazy. Tak Puškin napsal slavnou báseň Ruslan a Ludmila v osmnácti letech, spoluobjevitelem inzulinu byl student medicíny Ch. H. Best - a tak bychom mohli pokračovat dále. Důležité je, že tvořivost se dá rozvíjet a cvičit. O to, co můžete v tomto směru dětem nabídnout, více dále.

Tipy pro učitele, vychovatele a rodiče

● Nechte děti provést výpočet podobný výše uvedenému, který se týká úspor za tabák a alkohol (viz výše), a požádejte je, aby uvažovaly o tom, jak ušetřené prostředky použít pro sebe vhodněji a užitečněji.

● Hovořte s dětmi o tom, na čem jim záleží a co je pro ně důležité. Jejich specifických motivací pak využívejte při prevenci. Děti, s nimiž pracujete, mohou právem namítat, že drogy neberou, a přesto jsou nemocné, mají různá trápení apod. Práce s motivací proto vyžaduje citlivost. Měli byste proto brát v úvahu, na čem tomu kterému dítěti skutečně záleží, a také jeho reálnou životní situaci.

● Nechte děti vymyslet co nejvíc způsobů, jak použít hřeben, párátko nebo tenisový míček.

● Ať vytvoří úplně nové slovo a rozhodnou, co by to slovo mělo označovat.

● Ať napíší báseň, krátkou povídku, článek nebo scénku.

● Projděte si seznam způsobů, jak povzbudit tvořivost, a použijte ho v nějaké oblasti, která je pro děti důležitá.

● Hodně dobrých nápadů vzniklo tak, že někdo začal něco dělat jinak. Nechte proto děti dělat nějakou běžnou a bezpečnou činnost pro změnu úplně jinak (např. kreslit, zametat, uklízet, napsat někomu dopis).

● Ať si děti v nějaké běžné situaci, třeba ve škole, představí, že se tam ocitly poprvé v životě. Ať vnímají nově třídu, všimají si překvapeně lavic, nástěnek, obrazů i podlahy. Nově mohou vnímat i spolužáky, jejich oblečení, výraz tváře, řeč a chování.

převzato z knihy:

Nešpor K., Pernicová H., Csémy L.,
Jak zůstat fit a předejít závislostem
Praha, Portál 1999

Skauting po anglicku po anglicku

Už na Jamboree v Chile jsem si všimla, že skauting „na západě“ je trochu jiný. Takový pohodlnější, méně disciplinovaný, jinak zaměřený. V Anglii jsem měla možnost poznat tento typ skautování zblízka. Jak se tedy skautuje v Anglii?

Letos jsem se zúčastnila jamboree v Chile a při jedné z aktivit jsem se seznámila s Bobem Vincentem – padesátiletým střediskovým vůdcem z anglického Derby. Já a kamarádka jsme byly pozvány na léto k Bobovi domů. Po celý rok jsme si posílali e-maily, domlouvali program a další potřebné věci. Kamarádka Romča bohužel onemocněla, a tak jsem prvního července vyrazila do Anglie se svou sestrou Kamilou. Bobova rodina nám poskytla po celé dva týdny příjemné ubytování, procestovali jsme kus země, viděli spoustu nádherných památek a zúčastnili jsme se i několika skautských akcí. A právě o skautování v Anglii vám chci popovídat.

Skauti versus gajdky

Středisko, jehož vůdcem je právě náš hostitel Bob, působí při metodistické církvi v Mickleoveru. Spousta skautských oddílů v Anglii existuje jako součást místní církevní komunity – i klubovny jsou často v prostorách kostela. Většina oddílů je přísně nekoedukovaná a ani míchání věkových kategorií nebývá zvykem. Děti od 5 do 7 let chodí do „beavers“ (bobři), později do „cubs“ (vlčata), po dvanáctých narozeninách přejdou do „scouts“ (skauti) a od patnácti let jsou z nich „ventures“ (roveři). Jak jste si mohli všimnout, uvedené kategorie pasují spíše na chlapce. To není náhoda - většina členů anglické skautské organizace jsou chlapci, ale v poslední době se projevuje stále větší snaha zapojit i děvčata.

Tím se dostávám k zajímavému rysu anglického skautingu. Organizace, o které jsem doposud psala, spadá pod WOSM. To, že mezi členy je málo dívek, je dáno tím, že děvčata mají svou vlastní skautskou organizaci - „Girl Guides“, která funguje pod WAGGGS. Tyto dvě organizace jsou hodně odlišné, máloco mají společné a navzájem se dosti kritizují. Nám se to může zdát zvláštní – český Junák je členem WOSMu a WAGGGSu a na programu ani charakteru našeho skautování se to nijak neprojevuje. Nicméně v Anglii je to jinak.

„Girl Guides“ jsou pouze pro dívky, program bych charakterizovala jako „tanečky, rukodělky a pomoc druhým“. „Scouts“ je organizace s programem dobrodružnějším, „Baden-Powellovským“. Přijímá i děvčata – od malých po velké. Základem programu je plnění odborek. Mně připadlo, že jsou tím posedlí až moc a mají k tomu hodně zvláštní přístup. Nějakou dovednost se dlouho učí a pak ji zkoušejí. A všechno zvlášť. V létě mají angličtí skauti dva tábory. Jeden se koná v květnu a je to týdenní tábor pro mladší skauty, kde se děti učí jednotlivé dovednosti. V červenci je pak druhý tábor, opět na týden, ale tentokrát pro

Beaver Bonanza Day: kroje britských vlčat (i světlušek) jsou mnohem variabilnější než u nás – pro závody tepláky, každý oddíl má svou barvu šátku.

starší skauty - tam se nabyté dovednosti zkouší. U nás mi to připadá přirozenější – všechny ty dovednosti a znalosti se děti učí tak nějak přirozeně v průběhu celého skautského roku. Každý si může najít, co ho baví a děti ze znalostí zkusíme hrou, aniž by si uvědomovaly, že jsou zkoušené.

Výchova nebo zábava?

Náš hostitel Bob nás vzal na celodenní setkání malých světlušek a vlčat - Beaver Bonanza Day, na sportovní skautské odpoledne - Joint Activity Evening, do skautské prodejny a dokonce i na něco jako schůzi ORJ okresu Derby. Vezmu to pěkně popořádku:

Beaver Bonanza Day se konal na rozlehlém skautském tábořišti. Desítky autobusů vylivly na parkovišti u tábořiště skupinky dětiček. Většina z nich měla šedou teplákovou soupravu a oddílový skautský šátek (každý oddíl má jinak barevné šátky). Dětičky se rozprchly po areálu a vrhly se na různé atrakce. Tábořiště bylo rozděleno na čtyři části - Austrálii, Afriku, Ameriku a Evropu. V každém „kontinentě“ bylo několik atrakcí - od vodní klouzačky přes malování až po sledování videa z Chile. Mně to hodně připomínalo dětský den. Účel této akce byl jediný - aby děti strávily den plný zábavy.

Joint Activity Evening, sportovní skautské odpoledne, mě hodně překvapilo. Přijeli jsme na

oplocený plácek u řeky, na kterém stálo hřiště na fotbal, pár dřevěných překážek, gril, stožár a garáž. Postupně se sjelo asi čtyřicet skautů plus jejich vedoucí a začal program - Bob odemkl garáž, která skrývala asi deset horských kol, kajaky a další vybavení. Několik kluků vyrazilo hrát fotbal, další kluci začali jezdit na horských kolech, jiní pluli po řece na kajacích a raftech a zbytek griloval párky. Toto se dělo asi tři hodiny. Pak jsme se najedli a začalo pršet. Akce skončila.

...doma nejlíp

Schůze ORJ okresu Derby mi připomínala naše schůze - jen s tím rozdílem, že se podával všudypřítomný čaj a sušenky. Během schůze se shrnulo celoroční hospodaření, vedoucí okresní rady odstoupil ze své funkce, byla předána dvě vyznamenání. Pro nás celkem nuda, ale taky zkušenost.

Skauting v Anglii je jiný než náš. A musím říci, že české skautování se mi zamlouvá mnohem víc. Anglický skauting je až příliš přizpůsobený modernímu světu. Chybí mi ta naše skromnost, prostota, schopnost vystačit si s málem a tábořit v souladu s přírodou. Možná nás čtyřicetiletý zákaz činnosti ušetřil vývoje k tomuto druhu skautingu. Možná nebo spíš určitě jsme tak „jiní“ díky pánům A. B. Svojsíkovi a Jaroslavu Foglarovi. Poznat skauting v Anglii byla zajímavá zkušenost – ale všude dobře, doma nejlíp.

text a foto Petra Poslušná - Beruška, Znojmo

SE ŠTÍTEM, NEBO NA ŠTÍTĚ nezradili skautský slib

Ukázky ze stejnojmenné historické studie
bratra Karla Lešanovského.

Svědectví

(ukázky z IX. kapitoly)

V této části práce uvádím především přímá osobní svědectví jednotlivých vězňů, u zemědělců pak jejich rodinných příslušníků a přátel. Ponechávám dostatek místa pestré paletě různých zdrojů informací. Patří mezi ně: odpovědi na dotazník, vzpomínky, obžaloby, rozsudky, různé úřední dokumenty, články v časopisech, výňatky z knih a kronik, informace o filmech, televizních a rozhlasových pořadech, zprávy z konferencí, rozhovory, přednášky, projevy, vyhlášení, agenturní zprávy a jiné dokumenty Státní bezpečnosti, rukopisy, dopisy a jiné. Všechny tyto druhy použitých pramenů se vztahují k jednotlivým osobám a většina z nich je přehledně uložena v osobních složkách jednotlivých trestaných skautů a skautek. Všechno bude předáno do archivu.

Z osudů jednotlivců protivících se a protivných totalitnímu režimu bylo možné sklenout obecný obraz postupných fází zločinného pokusu komunistické justice přeměnit svobodného jedince v toho, komu se tak případně říkalo už v době druhé světové války „mukl“ - muž určený k likvidaci.

Celý soubor citací je proto rozčleněn na tyto části:

- Před zatčením
- Zatčení a vyšetřování
- Obžaloby a soudy
- Věznice a vězeňské pracovní tábory
- Jak se „odpouštělo“
- Život propuštěných z vězení
- A ještě několik vzpomínek a názorů

Zde uvedené převzaté autentické texty jsou kráceny, ale až na nepatrné stylistické úpravy ponechány v původním znění, většinou jako citace. Vzhledem k závažnosti a zajímavosti byly v několika případech zařazeny i rozsáhlejší texty. Jen v několika málo případech jsem považoval za potřebné přičinit vlastní vysvětlivky a poznámky.

Před zatčením

Karel Pecka

Se skautingem jsem přišel do styku už koncem války a vydržel jsem to s ním až do osmačtyřicátého roku, dokonce jsem to dotáhl až na vedoucího oddílu. Já jsem dost senzitivní a pro mě to bylo ohromné údobí. Po válce, kdy jsem se dostal do oddílu, byli vedoucími staří předváleční skauti a třeba náš tábor v roce 1945, to byly opravdu zážitky... Tam nás naučili, že se nemá lhát, že silnější chrání slabšího, že si musíte umět poručit, třeba celý den nebudete jíst - jenže pak přišla tahle doba a vy, když jste nelhal, tak jste dostal jedenáct let, to byla druhá stránka té věci. Nevím, jak to se skautingem vypadá dnes, jestli

Mapa táborů
nucených prací
foto L. Bajcura

jsou tam lidé, kteří jsou schopni mladé lidi tímto směrem ovlivnit - to bylo nesmírně cenné... Procitěné a pochopené základy skautingu provázely pak i ty špatné doby. Ono to není ve skautingu přímo akcentováno, ale je v něm obrovský optimistický náboj. Není v něm negace, všechno je složeno z pozitivních představ: buď na sebe přísny, ovládej se, nemluv sprostě...

Zkušenosti z věznic a pracovních táborů

Dagmar Skálová

...Cítila jsem se stále jako skautka. Vypěstovaná sebekázeň mi umožnila udržovat si po všechna ta léta dobrou náladu, nebo alespoň ne moc špatnou, někdy dokonce i humor a vždycky zdravý rozum. Denně jsem cvičila, denně jsem se celá myla studenou vodou. Na přednáškách, které jsme v celách pořádaly - spolu se mnou tam byla vězněná poslankyně, představené řeholních řádů, vysokoškolská profesorka - jsem vysvětlovala zásady skautingu a vyprávěla o naší činnosti...

Jiří Stránský

...Ocitl jsem se v kriminále v době, kdy v něm byli ti moudří, takže jsem měl vlastně zase štěstí. Mí spoluvězni mě poučili o tom, co bych dlouho a bolestně objevoval a řekli mi to napřed. Abych se především snažil dívat na svůj vlastní kriminál jako na nedílnou součást vlastního života, abych to nebral jako nějaké provizorium, které neplatí, jako čekárnu na svobodu. Protože jinak bych se zbláznil nebo podepsal spolupráci. Musel jsem to brát tak, jak to bylo. A to mně moc pomohlo...

Z obsahu studie

Číslice v závorce uvádí počet stran vybraných kapitol. Podmínky a postup práce (6). Přehled relevantních právních norem - použitých k odsouzení, zacházení s vězni i k jejich rehabilitaci (15). Přehled větších soudních procesů (8). Účast státní bezpečnosti na pronásledování skautů a skautek (7). Omluvy, amnestie a rehabilitace (13). Seznam všech zjištěných jmen - popra-

vení, věznice a nápravně pracovní tábory... (44). Svědectví (158). Přílohy (26). Vybrané prameny - knihy, samizdaty, periodika, film, televize, rozhlas, konference, doklady o sledování orgány MV, žaloby a rozsudky... (18). Rejstřík jmenný (11). Rejstřík věcný (8).

Se štítem, nebo na štítě Nezradili skautský slib

To je název studie v které jsem se snažil připomenout osudy více než 500 skautů a skautek, kteří byli trestně stíháni a vězněni komunistickým totalitním režimem v letech 1948-1989. Nemám možnost postarat se sám o rozšíření této práce. Má na 300 stran A4, je vybavena obrazovými přílohami a rejstříky. Předmluvu napsal doc. PhDr. Vilém Prečan, Csc., donedávna ředitel Ústavu pro soudobé dějiny Akademie věd ČR. Jediné nakladatelství, které o to zatím projevilo zájem, se samozřejmě zajímá s jak velkým odbytem může počítat uvnitř organizace Junák (v rámci skautského hnutí v naší republice). Na to jsem se ptal už 12. dubna 1999 Ústřední rady Junáka. Bobužel jsem nedostal potřebné vyjádření. Víím, že to není jednoduché. A tak se ptám Vás, čtenářů Skautingu, co mám případnému nakladateli říkat. Potřebujeme alespoň tisíc závazných objednávek. Proto, máte-li o studii zájem, vyplňte objednávku na přiloženém letáku a zašlete ji nakladatelství Themis. Domnívám se ale, že ti bratři a sestry, kteří pro naši politickou svobodu a svobodu českého skautingu obětovali více než většina z nás, zaslouží si, aby na ně nebylo zapomenuto. Třetina z nich není již mezi živými.

Za každou informaci děkuje
Karel Lešanovský,
Teplická 55, 405 02 Děčín IV

VŮDCOVSKÝ LESNÍ KURZ

Stříbrná řeka

Když jsem na jaře roku 1998 přijal a byl zvolen do té „zbytečné“ funkce zpravodaje LŠ Chrudimské oblasti bylo mým tajným přáním pokusit se znovuovzkrýsit činovnícké vzdělávání v naší oblasti. Chrudimská oblast totiž od roku 1990 tak trochu žila ve stínu sousední oblasti Jiráskovy (sám jsem absolventem právě této LŠ).

První krůčky

Nejsem patriot, přesto si myslím, že vůdcovské lesní kurzy, lesní školy (vyjma ILŠ) a vůdcovské zkoušky, by měly být pořádány na oblastní úrovni (od ledna 2000 krajské), kde se lidé znají, mají k sobě blíž, patří tam, a kde mají své kořeny. Když valný sněm v Plzni přijal nový Řád vzdělávání činovníků a činovnic, začal jsem vážně přemýšlet, co udělám pro vzdělávání činovníků v roce 1999. Během Měsíce padajícího listí jsem navštívil schůze ORJ naší oblasti, kde jsem zejména výchovně zpravodaje seznámil se svou vizí. Zároveň jsem pozval všechny, kteří se chtějí aktivně zapojit do vzdělávání činovníků a mají příslušnou kvalifikaci, na setkání, kde bychom se domluvili, zda na to v oblasti máme či ne.

Setkání se uskutečnilo v Brandýse nad Orlicí a dohodli jsme tam dvě zásadní věci. První, že nebudeme zbytečně tříštit síly a že tedy vzdělávací akce v oblasti chceme pořádat společně za oba kmeny s přihlédnutím k jejich specifikům (metodika, psychologie, vedení oddílů...). Druhou, že máme na to, abychom se pokusili o samostatnou vzdělávací akci. Vzhledem k tomu, že nikdo z budoucího týmu neměl velké zkušenosti s pořádáním vzdělávacího kurzu pro dospělé, (na ILŠ jsem se naučil a dozvěděl hodně, ale jak vést školu pro dospělé ne - *jednalo se o ILŠ Seleška, pozn. red.*), řekli jsme si, že se budeme držet při zemi. Napoprve zorganizujeme vůdcovský LK a teprve dle výsledku a zkušeností se pustíme i do LŠ.

Instruktoři a lektory z obou kmenů jsem získal v okresech Pardubice, Chrudim a Svitavy. Pořadatelství se ochotně a bez jakýchkoliv podmínek ujala ORJ Svitavy. Na závěr jsme naplánovali pracovní setkání instruktorů a lektorů na Měsíc hladu r.1999 s přípravou programu a termíny jarního zahájení i letního tábora vůdcovského lesního kurzu a následně podzimních vůdcovských zkoušek, které jsme otevřeli i zájemcům, kteří se nemohou, nebo nechtějí připravovat ke zkouškám společně.

Plány a administrativa

Nyní bylo potřeba vyřídít nezbytné administrativní záležitosti. Úmysl konat vůdcovský lesní kurz byl řádně nahlášen oběma odborům, byla sestavena budoucí zkušební komise a zažádáno o nové oprávnění jejích členů. Na sklonku r. 1998 ještě nebyly nové oficiální formuláře přihlášek k vůdcovské zkoušce a na lesní kurz, tak jsem je vytvořil dle starých a doplnil o nové zkušební obory. Byly rozeslány na všechny ORJ oblasti, termín

odevzdání poslední den Měsíce hladu. Ten byl stejný jak pro zájemce o lesní kurz, tak pro zájemce jen o podzimní zkoušky. V témže měsíci proběhlo na základně Maděra pracovní setkání týmu kurzu, kde byl dohodnut jarní i letní program a harmonogram na jednotlivé dny.

Program jsme neměli příliš strukturovaný, což se následně ukázalo jako klad. Bylo naplánováno pět programových bloků na každý den, a každý blok byl vyhrazen některému z témat vůdcovské zkoušky. Časové rozložení bloků bylo 8,¹⁵ - 10,⁰⁰; 10,¹⁵ - 12,⁰⁰; 14,⁰⁰ - 16,⁰⁰; 17,⁰⁰ - 19,⁰⁰. Protože všichni instruktoři a lektori, (což je na „venkově“ normální), měli v létě své tábory, někteří se přihlásili i na LŠ a ILŠ, bylo stanoveno, že ti, kteří budou dojíždět, budou mít přednost, a stálí instruktoři budou svým programem přípravu vyplňovat „díry“.

Kurz jsme pojmenovali podle významné řeky oblasti - Chrudimky, které se odjakživa říká Stříbrná. Zcela prostě, bez reklamních slibů, jsme jej také oznámili v Junák hlásí. Ke konci února se k našemu „zdešení“ sešlo neuvěřitelných 57 přihlášek, z toho 24 i na VLK.

Zahájení kurzu

Jarní víkend začal netradičně na pátečním country bále, pořádaném střediskem Tilia v Poličce. Zde se měli frekventanti ze šesti okresů vzájemně seznámit. Po půlnoci byli převezeni na základnu Maděra, kde v sobotu ráno začal naplánovaný program. Vzhledem k rozsahu nové

vůdcovské zkoušky a vyhrazeným 14-ti dnům jsme zavrhlí jakoukoliv celodenní seznamovací hru, jak je praktikována v různých obměnách na motivačních roverských kurzech. Také nám to bylo mladšími frekventanty lesního kurzu hned vytknuto jako nedostatek. Přesto jsem měl v neděli, když jsme se loučili, neurčitý pocit, že se zde sešla velmi dobrá parta chlapců a děvčat od 18-ti do 46-ti let.

Jarní setkání se vzhledem k roční době sestávalo spíše z teoretických přednášek spojených s besedou, prokládaných relaxačními hříčkami v režii frekventantů venku před základnou.

Další z podmínek přijetí k vůdcovské zkoušce bylo odevzdání písemné práce do posledního dne Měsíce růží. A teď pozor - do tohoto termínu mi došlo pouhých 5 (slovy pět) prací! Protože jsem tolerantní (někdy prý až příliš), vyčkával jsem a po návratu z našeho tábora mě doma čekal skoro celý zbytek. Nutno říci, že pouze dvě sestry požádaly o prodloužení termínu, ostatní hříšníci klídek a nohy v teple. Na letní tábor lesního kurzu jsme nevybírali předem zálohu od přihlášených a spoléhali na zodpovědnost. Škoda, že v této oblasti budoucí vůdci a vůdkyně, zrovna neoslunili. Se ztrátami se musí počítat, tak nakonec na letní tábor dorazilo 18 frekventantů, (halb und halb), a celkem k vůdcovské zkoušce bylo přijato 43 uchazečů.

A jak kurs dopadl, jak jsme jej hodnotili a jak proběhly vůdcovské zkoušky? O tom někdy příště.

Zbyněk Jiroušek - Jerry
Chrudimská oblast, foto autor

TÁHNOUT SPOLEČNĚ za jeden provaz

skauti a národní rady mládeže

Henrik Söderman

Koncem října jsem se v italském Turíně zúčastnil schůzky skautských koordinátorů „zahraniční politiky“ národních rad mládeže. Bylo příjemné zjistit, jak velkou roli v těchto radách, a zvláště v jejich mezinárodní reprezentaci, skauti hrají.

Jak vypadá profesionální zázemí a jak je podporováno státem?

Kancelář v Helsinkách zaměstnává okolo 20 osob vedených tajemníkem. Allianssi vybírá menší členský poplatek od členských sdružení, ale hlavní část financování (přibližně 600 000 Euro ročně) přichází od státu.

zvějšku. Samozřejmě, že si jednotlivé organizace udržují autonomii v oblastech svého specifického zájmu. Ve Finsku jsme například pro činnost Allianssi vybrali pouze ty oblasti týkající se mládeže, kde je nejlépe působit společně.

Hovořili jsme mimo jiné i o Evropském fóru mládeže (EYF), kde chce ČRDM (a skauti jejím prostřednictvím) zastupovat Českou republiku. Potěšující je fakt, že nás EYF začíná jako skutečné reprezentanty naší země brát.

Jak vypadá účast skautů na práci národních rad mládeže a na evropské úrovni, jsem se zeptal Henrika Södermana, jednoho ze skautských zástupců ve Finské národní radě mládeže a v představenstvu Evropského fóra mládeže. Věřím, že trocha srovnání neuškodí, ostatně Finsko s námi má i z historického hlediska leccos společného.

Mohl bys popsat, které organizace jsou členy Finské národní rady mládeže a jak rada vznikla?

Finská národní rada mládeže (nazývaná Allianssi) má okolo 100 členských organizací. Jejimi členy jsou všechna sdružení mládeže a jiné organizace pracující s mladými lidmi na národní úrovni: od studentů k mladým ekologům, přes brance, Červený kříž, náboženské organizace až k zástupcům mládeže stran celého politického spektra. Ve Finsku existovala Národní rada mládeže od šedesátých let, ale Allianssi byla ve své současné podobě vytvořena v roce 1992, když se původní radě přičlenily dvě platformy, které pracovaly s informacemi pro mládež a s místními pracovníky s mládeží.

Jaké jsou hlavní cíle a aktivity Allianssi?

Cílem Finské národní rady mládeže je prezentace zájmů mladých lidí vůči těm, kteří rozhodují - ať už na národní či mezinárodní úrovni -, a také zajišťování užitečných služeb sdružením mládeže a přímo mladým lidem. Hlavními aktivitami jsou proto zastupování zájmů a prezentace problémů finských mladých lidí, dále různé tréninkové kurzy a informační semináře pro sdružení mládeže, rozsáhlý informační servis prostřednictvím různých publikací a internetu (www.alli.fi).

Jaký je skautský příspěvek k práci Rady a jaká je pozice finských skautů?

Skautky a skauti Finska jsou velkou organizací (80 tisíc členů), proto je jejich pozice v Radě významná. Mnoho skautů a skauetek aktivně pracuje v různých strukturách Rady. Třeba současná předsedkyně Allianssi, Erja Salo, je skautka. Další skauti jsou v odborech rady, například jsme zastoupeni v zahraničním odboru. Celkově je práce skautů široce známa, ostatní organizace ji oceňují, a proto skautské kandidáty do různých funkcí vítají.

Měli skauti uvnitř Allianssi někdy problémy s nějakým „kontroverzním“ členem? Pokud ano, jak jste to řešili, pomysleli jste třeba na jeho vyloučení?

Národní rady, včetně Allianssi, se snaží sdružovat jako své členy veškeré organizace mládeže. Samozřejmě že pak může být mnoho oblastí, kde se názory různých organizací liší. Ale cílem národních rad je umožnit spolupráci v oblastech, kde organizace mládeže mají společný zájem. Proto také možná napětí mezi jednotlivými členskými organizacemi Allianssi neovlivňují její činnost a aktivity. V Allianssi se spíše snažíme uchovat ducha spolupráce a kompromisního jednání.

Přesto - skauti jsou ve Finsku silní. Nebylo by tedy lepší stát mimo jakékoliv platformy a hájit své vlastní zájmy samostatně?

Máme zkušenost, že národní rady mládeže mohou být účinným prostředkem k zastupování zájmů všech, včetně skautů. Proto jsou přínosné i pro velké organizace. Skauti mají v národních radách často velký vliv, protože jim ostatní organizace důvěřují a respektují profesionální metody jejich práce. Oproti tomu rozdělené organizace mládeže jsou mnohem snáze kontrolovatelné a manipulovatelné

Jsi členem představenstva Evropského fóra mládeže, jaké jsou současné hlavní aktivity Fóra?

Evropské fórum mládeže zastupuje zájmy mladých lidí směrem k evropským institucím. Tento rok se hlavně soustředí na ovlivnění reformy výchovných programů, programů pro mládež Evropské unie (Mládež pro Evropu, Socrates, Leonardo) a na lobování za více peněz pro tyto programy. Zmíněné programy přinášejí prospěch přímo mladým lidem, sdružením a skupinám mládeže v Evropské unii a také v přičleňujících se státech (tedy i u nás - pozn. P.T.). Pro členské organizace nabízí EYF širokou škálu aktivit zaměřených na vedoucí mládeže z celé Evropy. Od tréninkových kurzů přes strategicko-plánovací setkání až po každoroční konferenci na různá témata. Tento rok jsme se zabývali lidskými právy, organizačním řízením, lokálními a regionálními sdruženími mládeže a globální spoluprací.

A jak je to se skautskými zástupci v orgánech Evropského fóra mládeže?

Všech zhruba 90 členských organizací EYF (národní a mezinárodní organizace) je zastoupeno ve výkonném výboru, kde mají své zástupce také WOSM a WAGGGS. Mimo to mnoho národních rad mládeže je reprezentováno skauty: například Španělsko, Slovinsko, Řecko, Irsko a Finsko, abych jmenoval ty nejznámější. V představenstvu, skládajícím se ze 12 členů, jsme dva skauti, kromě mě ještě Andreas Westermeyer, reprezentující Rakouskou národní radu mládeže. V mnoha pracovních skupinách, výborech a radách fóra se účastní práce mnoho skautů a skauetek, ať už zastupují WOSM, WAGGGS nebo svou vlastní národní radu.

Díky za odpovědi.

Ptal se Pavel Trantina - Goblin
zahraniční zpravodaj Junáka
a zahraniční zmocněnec ČRDM

BALÍK PRO INDII

I v Indii jsou skauti

V době, kdy píše tento článek to je už rok, co se přijel do Fryštáku podívat P. Jan Med (bývalý absolvent místního Salesiánského ústavu). Na tom by nebylo nic tak zajímavého, pokud by nebyl výjimečný tím, že již více jak 50 let pracuje na misiích v indickém státě Impala. Z jeho poutavého vyprávění a pak i z následujících dopisů jsme se dozvěděli o jeho zážitcích v daleké cizině. Psal nám o nesmírné chudobě, ve které žijí zejména lidé na vesnicích, o negramotnosti dětí, o práci, kterou vykonávají křesťanští duchovní ve prospěch tamního lidu i přes oficiální odpor ostatních náboženství. Psal o zakládání salesiánských škol a internátů, ve kterých vyučují chudé děti, které nemohou chodit do státních škol - ty nemají navíc ani dobrou úroveň. A co je pro nás skauty zajímavé? I v Impale jsou skauti! Podle dopisu jsou sice jiní než u nás, ale přesto jsou to naši bratři a sestry.

Potom nás napadla otázka: „Jak bychom mohli aspoň trochu pomoci?“ A našli jsme i odpověď, malou, ale byla zde: „Pošleme dětem do Indie

Čtvrtý bod Skautského zákona si v základních myšlenkách dokáže rozebrat i skaut - nováček. Jak jej však naplňovat v praktickém životě mu ale může být stále záhadou. Pro členy našeho střediska ve Fryštáku už to částečně není problémem. Jak k tomu došlo?

balík k Vánocům!“ Tak se také stalo! Není už naše vina, ba ani naší pošty, že balík došel na místo až před Velikonocemi, spíše to ukazuje na opravdovou odlehlost tohoto koutu Indie. A co jsme posílali? Naše skautky napekly hromadu perníků (trvanlivý a vydrží), k tomu jsme nabalili krabice sušeného mléka a hromádku dalších dárků od dětí pro děti! Od P. Jana došel samozřejmě dopis plný díky.

Jak pomoci?

A co my u nás ve Fryštáckém středisku v tomto směru děláme nyní? Hádejte nad čím přemýšlíme, když si vzpomeneme na 4. bod Skautského zákona? Ale tuto otázku chceme položit i ostatním střediskům. Co kdybychom poslali balík dětem do Indie? Je to otázka, ale zároveň i výzva. Se sestrou Petrou Šamšulovou z Příbrami, která má při ÚRJ na starosti humanitní záležitosti, jsme tuto záležitost probrali a ona nám slíbila podporu. Zbývá už jen abyste se ozvali na kontaktní ad-

resu, čím konkrétně byste mohli pomoci. Rámcově by se jednalo o školní potřeby, trvanlivé potraviny a také peníze. Máme dokonce bankovní spojení na účet Salesiánské školy v Indii, takže odpadají obavy o mizení peněz bůhví kam.

Na závěr bych chtěl pro všechny „štoury“ dodat, že naše humanitní aktivita nezačala a ani neskončila odesláním jednoho balíku do Indie a tím pádem „oslavným“ článkem ve Skautingu. Naše středisko kromě dnes už pro nás běžných akcí, jako je roznášení Betlémského světla, kolečka u starých lidí a jiné akce, už po léta podporuje akci „adopce na dálku“. Ale o tom až jindy. Zatím si vzpomeňte na 4. bod zákona a položte si už dříve zmíněnou otázku. Odpovězte si, a pokud řeknete ano, my vám rádi pomůžeme!

Bedřich Bělák

Kontaktní adresy:

13. středisko Junáka, Bedřich Bělák
Horní Ves 5, 763 16 Fryšták
Petra Šamšulová
Čechovská 67, 261 05 Příbram VIII

Zájezdová přeprava bez průvodce, stravy a ubytování

Pro rok 2000 – nikoliv klasický zájezd – rezervace maximálně tři dny

KARPATY, DOLOMITY, ALPY, KORSIKA, SARDINIE, ELBA, KORFU, ŘECKO

Přepravujeme jednotlivce a skupiny (jízdní kola a nafukovací lodě za příplatek). Podmínkou je samostatnost jednotlivců nebo skupin se svým vedoucím. Dostupné mapy a průvodce navštěvovaných oblastí nabízíme se slevou. Zastávky v ČR: Olomouc a Brno.

RUMUNSKÉ KARPATY – na 60 pohoří Karpatské obloky nabízí zachovalou čistou přírodu, téměř původní folklór a úplnou volnost (viz Karpatské hry - Miloslav Nevrlý).

KARPATSKÝ EXPRES

Expresní autobus se střídavě konečnými zastávkami:

- 1) v **Cimpani** (podhůří Apuseni/Bihoru)
- 2) v **Oradei** u nádraží
- 3) na hraničním přechodu **Artánd/Borš** jako časově a finančně úsporný program (dále pokračujete taxikem nebo MHD do Oradee)
Obousměrná doprava – **cena za oba směry 950-1400 Kč** (jízdní kola nepřepravujeme!!)
R1 (26.6-6.7.), R1/131 (26.6.-12.7.), R21 (30.6-12.7.), R2 (4.7-19.7.), R3 (10.7-21.7.), R22 (11.7-22.7.), R4 (17.7-27.7.), R5 (19.7.-3.8.), R23 (21.7-2.8.), R6 (25.7-10.8.), R7 (1.8.-16.8.), R24 (1.8.-12.8.), R8 (8.8.-18.8.), R25 (11.8.-23.8.), R9 (14.8.-24.8.), R10 (16.8.-29.8.), R10/11 (16.8.-8.9.), R26 (22.8.-2.9.), R90/11 (23.8.-8.9.), R11 (28.8.-8.9.).

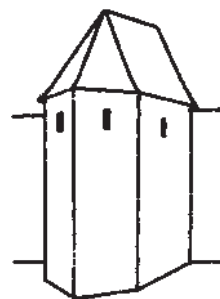
JIHOALPSKÝ EXPRES

Expresní autobus s možností přepravy jízdních kol a nafukovacích lodí za příplatek. Ceny za oba směry:

- **DOLOMITY SELLA** (Itálie), možné zastávky pro Zillertálské a Stubaiské Alpy, Wilder Kaiser – S1 (30.6.-9.7.), S2 (7.7.-16.7.) **1300 Kč**
- **DOLOMITY** Sextenské, Cortina, Falzarego, Marmolada, Civetta, Pala – D3 (14.7.-23.7.), D4 (21.7.-30.7.), Ds5 (28.7.-6.8.) **1300 Kč**
- **DOLOMITY BRENTA**, Adamello Pressanella, jezero Garda, Zillertálské Alpy, Stubaiské Alpy, Wilder Kaiser – B6 (4.8.-13.8.), B7 (11.8.-20.8.), B8 (18.8.-27.8.) **1300-1400 Kč**
- **JULSKÉ ALPY** – bez přepravy kol!! – J6 (1.8.-13.8.), J7 (11.8.-20.8.) **1100 Kč**
- **Benátky** – k trajektu směr **Řecko-Korfu, Igumenitsa, Patras**
- **Livorno** – k trajektu směr **Korsika, Sardinie, Elba**
K1 (30.5.-12.6.), K2 (10.6.-22.6.), K3 (20.6.-6.7.), K4 (4.7.-20.7.) **cena za autobusovou přepravu 2000-2500 Kč plus cena za trajekt**
- **Toulky po Itálii** (od Ligurského moře k Jadranu), **Řecko**
T5 (18.7.-3.8.) **1800 Kč**

Objednávky pouze telefonicky – tel./fax: 0649-233478 nejlépe večer, kterýkoliv den
Touperátor a CK JENDA, Postraní 43, 788 05 Libina

SKAUTI NA BAŠTĚ

Pětiúhelníková Žižkova Bašta je součástí opevnění tábořských městských hradeb. Jedno její patro obývají skauti. Zveme vás na prohlídku.

Skauti na baště nesídlili odpradáвна. Po obnově skautingu v Táboře město skautům nabídlo dům v oblasti památkové rezervace. Jenže ouha, město přišlo s tím, že dům bude rekonstruovat a zřídí v něm byty. Nabídka skautů, že dům zrekonstruují zůstala oslyšena, a tak skauti k jednomu podlaží Žižkovy bašty přišli. Smlouvu o pronájmu mají až do roku 2002, ale už nyní se proslýchá, že město baštu nabídlo jedné soukromé škole. A tak se nad klubovnami vznáší lehounký otazník.

Skautské informační centrum

Jedna z místností slouží jako skautské informační centrum. Jeden den v týdnu zde je služba, která je připravena zodpovídat zvědavé dotazy návštěvníků, informovat rodiče o možnostech, které skautské hnutí jejich dětem nabízí. V SICu má každý oddíl svou nástěnku, na které představuje svou činnost. V současnosti prochází tábořský SIC pozvolnou rekonstrukcí, ale již v dohledné době obnoví svou činnost.

Ubytování

Prostory Žižkovy bašty můžete navštívit i vy se svým oddílem. Pokud budete chtít navštívit Tábor a porozhlédnout se po jeho krásném okolí, naleznete zde možnost ubytování.

Kontaktní adresa: Pavel Kropáček, Havanská 2821, 390 01 Tábor, tel.: 0361 / 261 865.

text a foto Marek

V klubovnách střediska Kalich najdete mnoho věcí, které vás budou inspirovat k tomu, zařídit si to ve své klubovně také tak. Zkuste si například vyrobit vlastní malovanou skříň (viz foto vlevo nahoře). Pomůcky: stará odřená skříň, barvy, štětce, velká dávka fantazie a šikovné ruce.

UDÁLOSTI kolem nás

Stalo se
Výročí
Naše rovy
Scout duck

Stalo se

● **Poslední zářijový víkend** skončily letošní brigády na obnově poutního místa Stará Voda. Byl to již pátý rok, co skauti (ale i neskauti) navštěvují vojenský prostor Libavá, aby svým malým dílem přispěli k záchraně barokního kostela sv. Anny z roku 1694.

● **Kosteletičtí oslavovali.** 80 let od vzniku prvního skautského oddílu v Kostelci nad Orlicí si připomnělo zdejší středisko. Nechyběla výstava o historii místního Junáka, ukázkový tábor s předvedením skautských dovedností a setkání pamětníků u večerního táborového ohně. K této příležitosti byl vydán střediskový almanach, pamětní odznak, pohlednice a stuha.

Miki

● **Za předsednictví bratra** biskupa Františka Lobkowicze se 6. října na skautské základně Prknoška sešli římskokatoličtí duchovní rádcí. Zabývali se mimo jiné některými palčivými otázkami, které nyní hýbou Junákem (ČRDM, vztahy v ÚRJ), vztahem duchovních rádců a Duchovního odboru ÚRJ, duchovními odborkami a otázkou koedukace na

vzdělávacích akcích. Další setkání římskokatolických duchovních rádců se bude konat počátkem příštího roku v Jihlavě.

● **Ani déšť nepokazil** světluškám a včelám dobrou náladu při setkání vítězů výtvarné soutěže Zažijáme světylko. Šedesát světlušek a včel z celé republiky se sešlo 8. - 10. října ve Žďáře nad Sázavou, aby se zúčastnily slavnostního vyhodnocení soutěže. Během zajímavého víkendového programu si prohlédly kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře, navštívili Dětskou galerii, shlédli pohádku v podání místních roverů a, samozřejmě, modelovaly, hrály loutkové divadlo, stavěly hrady a malovaly, vyráběly linoryty, případně si hrály s pohádkovými bytostmi.

M. Zitová

● **Major Petr Pokovba,** který byl jako zahraniční pozorovatel OSN na závěr své mise unesen v Gruzii, je vůdcem skautů v Jindřichově Hradci. Po návratu ze zajetí v rozhovoru s novináři mimo jiné řekl, že mu během zajetí pomáhalo, když myslel na skauty a na to, co mu dalo skautské hnutí. V některém z příštích čísel Skautingu přineseme s bratrem Baghyrou rozhovor.

● **Kruh Jihočeské lesní** školy se sešel 8.-10.října ve Zlaté Koruně. Na padesát jejich účastníků z let 1945 - 1999 se sešlo společně se svými rodinnými příslušníky na zdejší základně

střediska Český Krumlov. Shlédli hranou zprávu o letošním ročníku JČLS a slavnostně přijali do Kruhu letošní absolventy. Společně také pracovali na přípravách příštího ročníku naší lesní školy, který bude zaměřen na výchovu k nástupnictví.

Árči

● **Poslední Den přátelství** ISGF v tomto tisíciletí oslavili oldskauti 25. října. „Pokud každý z nás získá v příštím roce dva nováčky pro některý ze skautských oddílů, bude mít 200 000 dětí lepší život,“ píše ve svém poselství k tomuto svátku předseda ISGF bratr Niels Rosenbom. V poselství bratr předseda dále vyzývá všechny oldskauty k vytváření skautského zázemí a aktivní podpoře oddílových vedoucích.

● **Ke sjednocení všech,** kteří vychovávají děti a mládež v duchu demokracie, vyzval předseda Českého svazu bojovníků za svobodu pan JUDr. Jakub Čermín ve svém projevu během oslav založení republiky 28. října v Pantheonu Národního muzea. Během slavnosti, kterou mimo jiné spolupředádal Junák, také promluvila paní předsedkyně Senátu Libuše Benešová.

● **Nakladatelství Univerzity** Karlovy vydalo knihu Vězeňské přednášky profesorky Růženy Vackové. Tato kniha mohla vyjít jedině díky sestře Dagmar Skálové - Rakše, která přednášky paní profesorky pečlivě zapisovala a ukryvala a posléze i z vězení propašovala.

Naše rovy

● **Okresní rada Junáka** v Rychnově nad Kněžnou oznamuje, že v neděli 24. října odešel z jejich řad bratr MUDr. Rudolf Pivec - Akela, nositel Řádu Stříbrného vlka, zlatého stupně Řádu Lilie v trojlístku a mnoha dalších skautských vyznamenání. Bratr Akela po dlouhou dobu vedl odbor včel při ÚRJ a své bohaté zkušenosti shrnul v několika příručkách pro vůdce včel. Odešel dobrý člověk, pro kterého bylo heslo „Sloužím“ zákonem a který do poslední chvíle svého života věnoval skautingu a především včelům všechn svůj volný čas.

Scout duck

● **Bratr náčelník se stal** horlivým propagátorem starého bojového umění „sco-uting“ a nyní je prosazuje jako povinnou součást skautského vzdělávání. Metodě boje „sco-uting“, kterou nyní bratr Riki využívá zejména během zasedání ÚRJ, se naučil od čínských skautů během světového jamborée v Chile, kam se potají dostal za peníze jejich včel v kontejneru s materiálem, převlečen za podsadový stan.

Foto Chrobák

Moot 2000

setkání mootantů

Předposlední říjnový víkend proběhlo na Mlýně u Brna druhé setkání tentokrát již závazně přihlášených zájemců o Moot, který se uskuteční v červenci 2000 v Mexiku. Kolik nás vlastně je? Na mlýně se nás sešlo třináct, nevratný poplatek zaplatilo třicet lidí a jedenáct z nás zaplatilo již také účastnický poplatek do Mexika. Zbývající mají šanci zaplatit do 5. 12. 99, kdy bude do Mexika odeslána poslední platba (USD 380 na účastníka). Po tomto termínu již nebude možnost přihlásit se na Moot.

Co nás čeká:

- únor 2000 třetí setkání - tentokrát už budeme vědět přesně, kdo se zúčastní, a přípravy už pojedou „natvrdo“, neb tou dobou bude už méně než za pět minut dvanáct
- za 33 týdnů, 12. července 2000 začíná v Mexico City 11. světový roverský Moot

V pátek proběhla především prezentace toho, co již bylo uděláno a co nám ještě zbývá. V sobotu se již ke slovu dostali i všichni ostatní a začali jsme v pracovních skupinách vymýšlet jednak prezentaci Junáka a České republiky (dramaturgii české expozice, technické zabezpečení, hlavní moto výstavy, temperamentní vystoupení), jednak logo české výpravy, a především možnost oslovení sponzorů (příprava textu do informační brožurky, formulace důvodů, proč finančně podpořit výpravu na Moot, burza kontaktů na vlivné osoby).

říjen 1999

text a foto Petra Bielinová